

JÓESTÉ!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand 64-66
Telefon: 20-61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
AUGUSZTUS 15. Vasárnap
186. SZÁM.

Nyugvó póntra

jutott kissé a palesztinai kérdés. Hete-
kig, sőt hónapokig kavargott körülötte
a vihar. Amióta az angol királyi vizs-
gáló bizottság felvetette Palesztina fel-
osztásának tervét, azóta szinte szaka-
datlanul tartanak a belső villongások,
terrorcselekmények, összetűzések és ki-
lengések Palesztinában. Nem is könnyű
feladat összeegyeztetni itt ezen a ma
még mandatárius területen a zsidóság
és az arabok érdekeit. A zsidóság ért-
hetően ragaszkodik ahhoz az állás-
ponthoz, hogy egyrészt Herzl elgon-
dolója értelmében, másrészt pedig a
sokat emlegetett Balfour-deklaráció
alapján kapja meg a maga korlátozatlan
jogait az ősi zsidó országban és a
bevándorlás kérdése, de általában a
zsidóság önkormányzati ténykedései ne
ütközzenek minduntalan a mandatárius
angol hatóságok merev önkényeskedé-
seibe. Az arabok viszont a szomszédos
arab államok közelségétől és sok más
titkos erőttől bujtogatva a maguk szá-
mára akarnak minél előnyösebb hely-
zetet teremteni. Anglia, az óvatossá-
g haj, pedig miután közel két évtizeden
keresztül hasztalan kísérlete meg az
arab-zsidó ellentétek összeegyeztetését,
Palesztina felosztásával merész csá-
szármetszést akar elkövetni az egész
probléma megoldásával. Tulajdonképen
most is csak a régi politikáját folytatja.
Mindenkinek ad és valójában senki-
nek sem ad. Hiszen Jeruzsálem, a Holt
tenger és a palesztinai nagyvárosok to-
vábbra is csak London kezén marad-
nának. Az önálló zsidó államnak vi-
szonylag egészen kis terület jutna,
amely a herzielgondolás szerinti zsi-
dó kolonizációs tervnek, a négy-öt mil-
lióni zsidóság összpontosításának
megvalósítására egyáltalán nem ele-
gendő. Az arabok nagyobb területet
kapnának, de nagyrészt meglehetősen
műveletlen földrészt. Más szóval az elé-
gületlenség változatlanul megmarad.
Profitálni a dologból pedig megint
csak a Brit Birodalom fog. Lerázott a
vállairól egy nagy történelmi felelősség-
get, amely a Palesztina-mandatummal
járt, megszabadult a Balfour-deklará-
ció tulajdonképen teljességében soha
be nem tartott kötelezettségeitől s
ugynevezett barátságos arcot mutat a
zsidóságra, mint az arabok felé az-
zal, hogy sérelmeik orvoslására haj-
landó. De gazdaságilag valamennyiüket
továbbra is csak a markában fogja tar-
tani.

Mégis talán a zsidóság csodálatos
életereje és munkabírása, az a szivós
és kitartó gazdasági ártékelődés,
amelyre már annyiszor szolgáltatott
példát s a helyzethez való kitűnő alkal-
mazkodni tudásuk, legalább így egyelő-
re a palesztinai zsidó államot életké-
pessé tenné. Aztán feltétlenül erős je-
lent az a tény, hogy nem lesznek ki-
szolgáltatva mégsem egészen London
önkényének és a bevándorlás üteme is
meggyorsulhat. Egy önálló zsidó állam
végül nagyobb sulyal és eréllyel lép-
het fel a maga és az egyetemes zsidó-
ság védelmében Genfben, az angol kor-
mány előtt, vagy bárhol másutt a vi-
lágban — de az arabsággal szemben is.
Végső eredményben tehát a zürichi
cionista kongresszus akkor, amikor

Ujból erős világpolitikai ellentéteket kavart fel a benemavatókózi érte- kezlethez intézett olasz jegyzék

Tiltakozó iratot juttattak el a nagyhatalmak Tokióhoz a Sanghai-i esemé-
nyek miatt - Rendszerbuktatásra törekvő összeesküvést leplezték le Len-
gyelországban - Elmergesedett a helyzet London és Berlin között az újság-
író kiutasítások ügyében - Nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak az
angol hejőhad görögországi látogatásának

Forradalom tört ki a délamerikai Paraguay köztársaságban

(BERLIN.) (Reuter.) A benemavató-
zási konferenciákhoz intézett olasz jegy-
zék ujra felkavarta az ellentéteket a vi-
lágpolitikában. A nemzetközi sajtó, a
mely a hangulat leghűségesebb tükré,
természetesen szintén állást foglal e
kérdésben és a pártvéleményeknek meg-
felelően Moszkva melletti és Moszkva
ellenes hangon kommentálja ezt. A leg-
élénkebben foglalkozik a kérdéssel a né-
met sajtó, ami érthető is, mert a nem-
zeti szociálista kormányt érték ez ügy-
ben a leghevesebb támadások. A legna-
gyobb példányszámban megjelenő Völ-
kischer Beobachter így ír az olasz jegy-
zékéről:

A fasiszta kormány jegyzéke igazolja,
hogy a baloldal azon kísérlete, hogy

Németország és Itália közé
éket verjen, nem sikerült,
mert Róma világosan látja a célt, ami
ellenfeleit fűti: A Róma-Berlin tengely
mindig tüske volt Moszkva fegyver- és
elvarátai számára. Ha ezt a csoportot,
melyhez ma már Európa tekintélyes szá-
mu nemzetét is hozzágondolhatjuk, si-
kerülne szétvagrni, úgy könnyen elkép-
zelhetővé válna a világ balra sodródása
és természetesen lennének a most for-
radalmi eszmék. Ez azonban nem fog
bekövetkezni, mert a jobboldali államok
teljes egészében ismerik a hagyomá-
nyok jelentőségét és ragaszkodnak év-
századok óta kifejlesztett törvényeikhez.
A történelem igazolja, hogy a nagy re-
formok, melyek nem a haza, a vallás és
a családi élet szentségén épültek fel,
mind önmagukban omlottak össze.
Oroszországnak nem fog sikerülni meg-
valósítani a világforradalmat, bármi-
lyen kétségbeesettől átlátszó eszközök-
kel kísérletezik is. A British Corporal,
a Mongiola és a Christadios hajók való-
ságs, a francia gőzös látszólagos bom-
bázása is ilyen merész, de utolsó ments-
várként előkészített merénylet volt. A
gibraltári, almeriai és ceutai angol ha-
tósági személyek jelentéseiből kiderül,

hogy azt a feltevést, miszerint a táma-
dást Franco gépei, vagy különösen
német repülők vitték volna
véghez, mi sem igazolja.

Az, hogy a londoni Daily Herald, a
News Chronicle és a párisi Humanité
az ellenkezőjét állítja, érthető, mert
ezek a szociálista és kommunista pártok
lapjai. Az a bizonytalan hang azonban,
amely a tárgyilagosság látszatát meg-
őrizni kívánó Populaireben megnyilván-
ul, már igazolása annak, hogy

ezt a hajmeresztő rágalmat
még a baloldali körök se te-
szik osztatlanul magukévá.
Ilyen joggal azt is irhatnák, hogy a
Deutschlandot a németek bombázták,
vagy, hogy Franco tulajdon jobb kezét
vágatta le csak azért, hogy önmaga mel-
lett propagandát üzzön. Ez pedig mégse
feltételezhető.

Nagyon érdekes a francia sajtó állás-
foglalása e kérdésben. A Matin szerint
nincs meg még a valószínűség sem ab-
ban, hogy a nemzetiek, kik e pillanat-

ban inkább függnek Itália jóindulatától
mint bárkiétől, megkísérelték volna ezt
a merényletet. A német propaganda
már különösebb eszközöket is alkalmá-
zott az idők folyamán ugyan, de még
sem állítható, hogy éppen Franco érde-
kében ragadtatta volna ide magát, amit
elsősorban bizonyára Salamanca kért
volna ki magának. Valószínűbb a va-
lenciai kormány részessége, bár pálcát
törni efelett sem lehet biztosan. A leg-
célravezetőbb a kérdésről nem vitázni,
mert az amugy is rendkívül vékony szá-
lakon függő egyensúlyt vétkes könnyel-
műség lenne ilyen mesterségesen
felidézett részlet-okok miatt fel-
borítani. Ezzel szemben a Havas jelenté-
sekre támaszkodó és az első United
Press híreket idéző Humanité határo-
zottan állítja, hogy a merénylet Berlin
műve volt, sőt odáig megy következteté-
seiben, hogy felemlíti azt is, miszerint
az olasz tiltakozó jegyzék Moszkva-elle-
nes hangját is nehezen tudta Berlin Ró-
mára erőszakolni.

Lángokban áll Sanghai egyik külvá- rosa és az Északi pályaudvar

(SANGHAI.) (Reuter.) A repülőtéri
incidens, amint várni lehetett, tényleg
komoly katonai akcióra serkentette a
japán hadvezetőséget, mely hosszabb
tűzérési előkészítő tűz után megkez-
dette előnyomulását Sapei külváros
ellen. A semleges megfigyelők jelenté-
se szerint a japán hadsereg és főleg a
tűzség jóval felette áll a kínainak,
melynek különösen a tűzérsege gyenge
olyannyira, hogy tegnap mintegy más
fél órán keresztül még csak nem is
viszonozta a tüzet. Az idegen negyed
konzuljai az első ágyulövések után fi-
gyelmeztették a japánokat, hogy a kon-
cessziós terület legkisebb mérvű meg-
sértését is

háborus oknak fogják minősíteni,

mire a támadó sereg parancsnoka ki-
jelentette, hogy japán részről bántódá-
sa egyetlen idegennek sem lesz. Ké-
sőbbi jelentés szrint a japánok beha-
toltak Sapeibe, melynek házaai lángok-
ban állanak. A sanghaii kínai lakosság
pánikszzerűen menekül a városból és
legtöbbször a koncessziós területre megy
át, hol az uccákon valóssággal hullám-
zik a tömeg. Emiatt a hangulat miatt a
pénzügyminisztérium úgy intézkedett,
hogy a bankok 2 napra bezárjanak,
mert fél a megrohanástól. Tokióban
még remélik, hogy az incidens elsimul,
de erre nem sok remény van, amit az
is igazol, hogy az angol keleti flotta fő-
parancsnoka Csingtauból egy vezérha-
jón szintén Sanghaiba érkezett.

kényszerhelyzetben lévén, a sok rossz
lehetőség közül az elfogadható legke-
vésbbsé rosszat, nem helyett az igent
választotta és hajlandó elvben tár-
gyalni egy önálló zsidó állam megte-
remtéséről, egyedül csak az élet szük-
sége szerű parancsát követte. Nem volt
más és jobb választása. Vagy vállalta
volna tovább eddigi kiszolgáltatottsá-
gát és a brit kormány kénye-kedvéhez
való alkalmazkodást, ugyanakkor pe-
dig képtelen lenni erejét Palesztina
gazdasági megalapozására koncentrálni
s az arabok ezutáni támadásait is tűr-
ni, vagy ahogy Zürichben döntött, keres
egy új életlehetőséget, élve azzal a la-
tin közmondással: „Qui habet tempus,
habet vitam.” Akinek ideje van, an-

nak élete is van. Mert itt az idő az
életet jelenti. A kényszerű megalkuvás
tehát erőforrása lehet az új és igazában
most megszületendő életnek, annak az
önálló zsidó államnak, amely minden
bizonygyal értékes alkotó eleme lesz
a világ kereksegen létező államok so-
rozatának. (t.)

Bukaresti társasutazásunkat

Indulás hétfőn este 8.19 órakor.
Vissza indulás szerdán este 10.10 órakor.

CENTROPA-AGIMEX

Cluj, P. Unirii 3.
Telefon: 12-29.

hétfőtől augusztus hó 16-tól kezdődőleg újból megindítjuk.

Hir szerint a sanghaji események miatt a nagyhatalmak tiltakozó jegyzéket juttattak el a tokiói kormányhoz.

Összeesküvőket leplezték le Lengyelországban

(PARIS.) A lapok értesülése szerint Lengyelországban széleskörű összeesküvést leplezték le, amelynek élén Roja tábornok állott, amelynek célja az volt, hogy Paderevsky, a világhírű zongoraművész kerüljön újra vissza Lengyelország köztársasági elnöki székébe. Az összeesküvés fejeit letartóztatták. Állítólag Vitos, a lengyel parasztpárt Csehszlovákiában élő vezére is részt vett a mozgalom előkészítésében és ő volt kizsármázva miniszterelnöknek.

Német tiltakozás a kiutasított sajtóképviselek ügyében adott angol válasz ellen

(BERLIN.) (Reuter.) Lord Halifax, mint tudvalevő, dr. Woermannak, Ribbentrop helyettesének a kiutasított német sajtóképviselek ügyében tudomására adta, hogy a rendelet nemzeti szocialista propaganda-üzés miatt történt. A német sajtó ez ellen a megállapítás ellen érthetően tiltakozik és hangsúlyozza, hogy ilyen vádat bizonyítékokkal kell már csak azért is alátámasztani, hogy az angol-német jóviszony fenntartására törekvő nemzeti szocialista kormány velük szemben adott esetben eljárhat. Az Angriff szerint a nemzeti szocialista program külföldi terjesztése ellen maga Hitler kancellár tiltakozott a legélesebben, hangoztatva, hogy az nem importcikk és kizárólag a német nép természetéhez alkalmazható. Elképzelhetetlen tehát, hogy komoly újságírók, olyanok, mint dr. Langen is, kit az abessziniai események kapcsán megírt tárgyilagossága miatt az olasz hatóságok is figyelmeztettek, agitátorként szerepelt volna Angliában pár nappal odaérkezése után. Sokkal elképzelhetőbb, hogy a kiutasítás előre megrendezett terv szerint történt, mert egyeseknek éppen a tárgyilagosság fáj a legjobban. Ne csodálkozzék tehát senki, hogy a német kormány a maga részéről ezentúl fokozottabb figyelemmel fogja kísérni a birodalom területén működő sajtó képviselőket és nem riad vissza a megfelelő retorziók alkalmazásától sem.

A Times nem küld új sajtótudósítót Berlinbe

(LONDON.) (Reuter.) A Times igazgatótanácsa elhatározta, hogy amennyiben több év óta Németországban működő tudósítóját, Ebbut-öt kiutasítják, új tudósítót nem küld Berlinbe.

Az angol kormány a rekrutákért (LONDON.) (Reuter.) Hore Belisha hadügyminiszter a sajtó tudósítói előtt kijelentette, hogy az angol kormány törvénytervezetet készít elő a rekruta létszám emelése érdekében. Eszerint emelni fogják a szoldot, megkönnyítik a nyugdíjjogosultság feltételeit, lehetővé teszik a reaktiválást. Engedélyezik a szolgálati idő alatt polgári foglalkozás elsajátítását és gondoskodnak a családok katonákról.

A két malomkö közé szorult francia szocialista párt

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) A francia belpolitikai viszonyokkal nagyon ismerős brüsszeli sajtó érdekesen ismerteti a Chautemps kormány helyzetét. Eszerint a népfront kebelében két árnyalat küzd befelé a hatalomért: a radikális és a kommunista párt. Mig azonban a radikálisok nyíltan hangoztatják, hogy a Chautemps kormány jelenlegi összetételében csak türelmi időt kapott és tulajdonképpen halálra van ítélve, addig a kommunisták kifele az egység mellett, befelé azonban a bomlasztás módszerével dolgoznak. Ezt igazolja a szűnni nem akaró sztrájk-láncolat, ami a két malomkö közé szorult szocialisták reformjait kivételében gátolja. A helyzet megnehezítésében az emlitett felül a jobboldali frakciók is bőven

kiveszik a részüket. Ez azonban az óriási többséggel rendelkező népfrontra nézve nem lenne veszélyes. Ez a támogatás azonban félő, hogy csak ideig-óráig fog tartani és ettől függ a szocialista párt uralmi helyzete is. Az állandó választásra kényszerített Bluum miniszterelnökhelyettes munkája tehát nem irigylésre méltó, mert a szocialista-kommunista pártközi értekezleteken például segítséget követelni a valenciai kormány számára és ugyanakkor a minisztertanácsokon kitartani a semlegesség álláspontja mellett, valóban nehéz politikai teljesítmény — írja az egyik brüsszeli lap.

Befejezte tárgyalásait a mandátumbizottság

(GENF.) (Reuter.) A Népszövetség keretében működő mandátum-bizottság befejezte a Palesztina felosztására vonatkozó tárgyalásokat és Ormsby Gore brit gyarmatügyi miniszter, kihez tegnap is több kérdést intéztek, este már haza is utazott. A mandátum bizottság a jövő héten jelentést készít a Szent-

Nagy jelentősége van az angol flotta görögországi látogatásának

(LONDON.) (Reuter.) Az angol lapok értesülése szerint a brit hadiflotta egy része hivatalos látogatást tesz a görög vizeken. Ennek a látogatásnak a most folyó angol-olasz tárgyalásokra való tekintettel rendkívül nagy külpolitikai jelentősége is van és pedig első sorban is azért, mert

Angliának azt a törekvését lát-szik igazolni, hogy minél több kis nemzet barátságát szerezze meg a Közép tengeren.

föld szétválasztásának kérdéséről és azt a Népszövetség elé terjeszti.

Tiltakozik a belga katolikus párt az atheista kongresszus engedélyezése miatt

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) Az istenteleken ligája, mint tudvalevő, jövő hónapban Brüsszelben tartja kongresszusát, amire a belga hatóságok az engedélyt már megadták. A katolikus párt most erősen tiltakozó feliratot terjesztett a kormányhoz az engedély kiadása miatt.

Sztojadinovic kitar álláspontja mellett

(BELGRÁD.) (Reuter.) A Dalmáciában üdülő miniszterelnök tegnap beszédet tartott, melyben hangsúlyozta, hogy kitar a konkordátum ügyében elfoglalt eddigi álláspontja mellett és attól sem kérés, sem fenyegetésre sem tér el. Az orthodox egyház vezetőségének ugyanis, szerinte, se oka, se joga nincs ahhoz, hogy önhatalmúlag bírálja el a legjobb indulattal kezelt ezirányú intézkedéseket.

Nin-t, a katalán munkásvezért és volt minisztert azon a címen, hogy elárulta a munkásságot és kémkedett. A módszer — mondotta Trockij — rávall Sztalinra és a töle félő környezetre. Nin rájött arra, hogy a szovjet jelenlegi urai az árulók és szakított velük. Moszkva félt attól, hogy ennek a szakításnak súlyos következményei lesznek és ezért elnémította azt az embert, aki többet tett a spanyol proletárium érdekében, mint bárki más. Az

munkásság ökle sujtotta agyon, mint ahogy agyon fogja ütni az összes trockijista viperákat, kik arra is képesek voltak, hogy Németország anyagi segélyét vegyék igénybe munkástestvéreik ellen.

Franco visszautasítja a bombázás vádjait

(SALAMANCA.) (Reuter.) A salamancai francia konzul által benyújtott tiltakozó jegyzékre Franco tábornok kijelentette, hogy repülő nem bombázta az említett francia hajót és nem is áll módjában az ügyre vonatkozólag további felvilágosításokat adni. A folytatott vizsgálat ugyanis kiderítette, hogy a nemzetiek repülői közül említett időben mindössze egy repülő volt munkában, mely Madridot bombázta.

Felvonulások minden frontszakaszon

(HENDAYE.) (Reuter.) A készülő Franco offenzíva fokozott tevékenységre készíti a valenciai haderőket is. Lázasan folyik a területi szakasz megerősítése, ahol a nemzetközi dandár katonái erődtési munkálatokat folytatnak. Havas jelentés szerint tekintélyes számú önkéntes érkezett Toledoba a nemzetiek részére is.

Az alicantei zavargás

(ALICANTE.) (Reuter.) A fokozódó élelmiszerhiány miatt tegnap tüntetés volt és amikor a hatóságok beavatkoztak, komoly zavargás tört ki, melyet lezserelni csak fegyveres erővel lehetett. Amint a Havas iroda közli, az események 31 halálos áldozata van.

Franciaország nem fogad be több spanyol menekültet

(PÁRIS.) (Reuter.) A Quai d'Orsay hivatalosan értesítette a londoni külügyi hivatalt és a valenciai kormányt, hogy több spanyol emigránst befogadni nem tud, mert így is már több mint 50 ezer embert tart el. A Foreign Office ezt az értesítést közölte a brit kereskedelmi hajóvállalatokkal, figyelmeztetve őket, hogy ne szállítsanak menekülteket francia kikötőkbe többé.

A paraguayi forradalom

(ASSUNCION.) Parade ezredes csapatai elfoglalták a köztársaság fővárosát és lemondásra kényszerítették a kormányt. Az elnök az egyik kaszányába menekült. Későbbi híradás szerint a forradalmi csapatok Parade rendeletére megszállták a középületeket és az elnöki palotába kísérték az államfőt, akit nem is akartak lemondatni.

Öfelsége a hazaérkezett Mihály vajda és a kormány tagjainak kíséretében vesz részt a vasárnapi tengerészeti ünnepségeken Konstancában

(BUCURESTI.) Öfelsége tegnap látogatást tett a Pelisor-kastélyban Mária királynénál, majd vele reggelizett, azután gépkocsin visszatért a fővárosba. Tegnap este egyébként Mihály nagyvajda hazaérkezett a Simpon expresszel az országba és a bukaresti állomáson Inculet helyettes miniszterelnök, Franasovici miniszter és G. Marinescu belügyi államtitkár üdvözölték. A vajda ezután Sidorovici őrnagy kíséretében gépkocsin a királyi palotába ment. A Timpul híradása szerint Öfelsége vasárnap a konstanci tengerészeti ünnepségeken vesz részt a kormány tagjainak kíséretében, szeptemberben pedig megjelenik a gyulafehérvári ünnepségeken Horia, Closca és Crisan emlékműveinek telepítésével. A konstanci látogatás alkalmával Mihály vajda is Öfelségével megy.

A belügyminisztérium a szélsőséges tüntetések megfékezésére, mint ismeretes, körrendeletet adott ki és ezt most újabb rendelkezése szerint azzal egészítette ki, hogy a prefektusok heten-

ként tegyenek jelentést megyéjük helyzetéről.

A kormány egyébként készül az augusztus 31-én kezdődő szinajai kis-antant konferenciára, amelyen Antonescu elnököl. Itt többek között megvitatják az angol-olasz-francia közlekedés ügyét is. A külügyminiszterek hajókirándulást is tesznek a Dunán. A Regele Carol hajón és megbeszéléseiket a hajó fedélzetén folytatják.

Egy új királyi rendelet alapján a nemzetvédelmi célokat szolgáló részvénytársaságok részére, ha a részvények többsége az állam birtokában van, megrendeléseik husz százalékát előlegképpen folyósítják. Az ősz folyamán pedig 150 újabb traktor kiosztásával akarja fokozni a kormány a mezőgazdaság gépesítésére vonatkozó terveit.

Politikai körökben egyébként arról beszélnek az Adeverul szerint, hogy a jobboldali pártok a választások eredménye alapján most koalíciós tárgyalásokat kezdek.

1000 pár cipőt minden számban hal-
latlan olcsó árban kiárúsítunk.

EL-KA

cipőüzlet. Calea Regele Ferdinand No. 16.

Görögország és Anglia között a szorosabb baráti összeköttetést, amint a brit sajtó közli, a jelenlegi windsori herceg, akkoriban VIII. Edward teremtet-
te meg, ki tudvalevőleg rövid uralko-
dása alatt hosszabb ideig időzött Gö-
rögországban. Amint Athénből közlik,
a görög hatóságok nagyszabású hivata-
los fogadtatást készítenek elő a flotta-
vendégek számára.

Amerika segít Brazília hadiflottájá-
nak kiépítésében

(WASHINGTON.) (Reuter.) David Walsh, Massachusetts állam szenátora egy törvénytervezetet készít elő, mely felhatalmazza az elnököt, hogy hat torpedóüzöt engedjen át a brazilai kormányának, mely szerény flottájának alapját képezné. A Walsh által pár nap pal ezelőtt felvetett gondolat az USA politikai köreiből nagy tetszést aratott, mert ebben azt a rendkívül szíves viszonyt látják igazoltnak, ami az Egyesült Államok és a délamerikai latin nemzetek között a panamerikai kongresszus óta kifejlődött. A tervet Cordell Hull is nagyon pártolja. Ért-
hető — mondja — hogy Brazília, mely
kis lakó-száma mellett nagy terület
felett rendelkezik, aggodék területi ép-
sége miatt. Az Egyesült Államok pe-
dig, mely az egyensúly megtartásának
híve, készségesen nyújt segédkezt
nemcsak Braziliának, de bármelyik
délamerikai államnak is e célja elérésé-
ben.

Moszkva válasza Trotskijnak

(MOSZKVA.) (Reuter.) Amint tudva-
levő, a Mexikóban élő Trt zoiikkiatl
ványban vádolta a GPU-t azzal, hogy
ügynökeivel meggyilkoltatta Andreas

Levelek Angliából

Kongresszusok

Amíg nálunk aratnak, kaszálnak, takarnak, szóval megy a munka a földművelés és az azzal összefüggő kulturterületek mezején: addig például csak itt Angliában is egymást érik a kongresszusok.

Oxfordot — úgy látszik — előszere-ttel keresik fel ebből a célból, mert itt minden elgondolható kényelmet tudnak biztosítani a látogatók számára.

Amikor vége van az előadásoknak, vagy megbeszéléseknek s tul vagyunk az ebéden, jöhet a Chervell folyó minden kellemességével, ahol lehet csolnakázni, tutajozni, uszni, belefördülni a vízbe, közben kiszállani és kényelmesen megteázni, vagy ugyanezt tenni a tutaj és a csolnak belsejében. Meg lehet erősíteni a modern lélekvesztőket a partok mellett és a csaknem mozdulatlan folyón el lehet ábrándozni, álmodozni, sőt aludni is bennük. Természetesen árnyas és hűvös fák alatt a part mellett. Igen sok ember ezt megteheti gond nélkül és közben lovagolhatnak a gummiból készült, levegővel töltött mátrácon,

mert való igaz, hogy vannak a világon feles számmal emberek, akiknek legnagyobb gondjuk az, hogy hogyan tudják élvezetessé tenni minden napjukat s minden órájukat.

Vannak azonban itt is, akik a kényelem és élvezet közepette nem tudják elűzni lelkiismeretüket és ajellentkező felhőket, amelyeken tul

előtűnik más helyeknek, városoknak, szegényeknek és munkanélkülieknek nyomasztó kérdése. Vannak itt bajok és gondok

quantum satis (amennyi csak elegendő.) Vannak olyanok is, akiknek lelke meg bir más problémákat is és törődnek az európai kontinens nehézségeivel is. És aztán itt vagyunk mi, a mi jelen kellemes életünkkel s otthoni minden gondunkkal.

Nagyszerűek ezek a kongresszusok.

Olyan helyek és alkalmak ezek, ahol az embertestvéri érzés valóra válik,

ahol az önző, egyoldalú, kicsinyes párt-szemponatok és érdekek elhallgatnak és megvalósul az a keresztényi tanítás, amit Jézus tett olyan értékessé az Istenországa gondolatának megteremtésével és kifejtésével.

Mi magunk például aug. 3—8-ig az IARF liberális kereszténység és vallásos szabadság nemzeteket felölelő szövetségnek a kongresszusát tartjuk. Magyarországból és Romániából összesen tizenketten veszünk részt e nagyszabású világkongresszuson

s éppen az unitárius teológia akadémia (Manchester College) gyönyörű helyiségeiben.

Magam 1913—15. években itt tanultam, 1925-ben is jártam itt és most Viola nevű leányommal járjuk szorgalmasan az összejeveleket.

A világ minden részéből találkozunk barátokkal s minket mindannyiunkat észszeköt a keresztény felebaráti szeretét itt e kongresszuson, de otthon azokkal a milliokkal is, akiknek képviselőiben, vagy szeretetétől kisérvé egyenileg jelenünk meg.

Mi abban a kedves megbecsülésben részesültünk, hogy kedden délelőtt én végezhettem az istentiszteletet, a College gyönyörű templomában a kongresszus keretében annak 200-nál több tagja jelenlétében angol nyelven,

amikor az első egyházi ének Józán Miklós fordításában egyik szeretett magyar unitárius egyházi énekünk volt,

5 percig a Romániai Magyar Unitarizmusról s szombaton ő fog a dr. Varga Béla főjegyzőnk beszélt kongresszus napi-elnöke lenni.

Ez a kongresszus vasárnap ér véget s új elnökévé dr. Cornisch urat választották,

aki megelőzőleg az Amerikai Unitárius Társulat elnöke volt hosszú időközön keresztül.

Voltak itt más kongresszusok is s halálai azt kérdené, hogy mit érnek e kongresszusok, válaszként az, hogy itt születnek meg s indulnak fejlődésnek az emberi testvéri-világnak ösvényei és utai.

Amely ország, vagy nép nem vehet részt

ilyen összejeveleteken, az lelkiileg fel-tétlen kárt szenved.

Van remény az emberi jobb élet kialakulására, az ember további fejlődésére. Csak éppen az ember magát el ne hagyja. Csak éppen az ember töreked-jék a benne megjelenő isteni szikrát lángragyújtani. A „Jóestél!” k. olvasóinak izenem: a viszontlátásra!

(Oxford), aug. 6.

Dr. Kiss Elek.

Megnyílt a

I. N A G Y

Calea Regele Ferdinand 3.

kőoltáru, kézimunka, rövidáru üzlet.

Olcsó beszerzési forrás

(Nem tévesztendő össze Nagy-testvérek üzletével.)

Öreg ember, nem vén ember...

Bonyolult pereskedés egy eladott ház tulajdonjoga körül

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Érdekes ügynek egyik kis mellékhatása került a napokban a járásbírószá elé. Évekkel ezelőtt Cseresnyés János öregember eladta Vulturului-uccai házat Szeles Gyulánának, de a hasznélvezet haláláig fenntartotta magának. Nemrég az öregember megismerkedett egy Zeik Julia nevű nővel, aki nagyon megtetszett neki és ekkor elhatározta, hogy az eladott ingatlanát visszaszerzi. Pert adott be a törvényszék, melyben

kérte az adásvételi szerződés megsemmisítését arra való hivatkozással, hogy a vevő a ház árának egy részét nem fizette meg, tehát az egész üzlet érvényét veszítette. A törvényszék azonban a pert elutasította.

Cseresnyés más megoldás után folyamodott ekkor. Ismerte az öregasszony vallásos érzelmeit és napokig átkokat olvasott a fejére a bibliából,

azért, mert nem akart vele együtt az ügyvédhez menni és ott egy ívet aláírni. Végül is

Szelesné már nem bírta tovább az átkok özönét és ekkor olvasatlanul

aláírt egy nyomtatványt, amelyről kiderült, hogy adásvételi szerződés és amely szerint házát eladta az eladta az előző tulajdonosnak: Cseresnyés Jánosnak.

Az adásvételi szerződés alapján azonnal kérték a ház áttáblázását az új tulajdonos nevére, aki gyorsan áttáblázta azt Zeik Juliára.

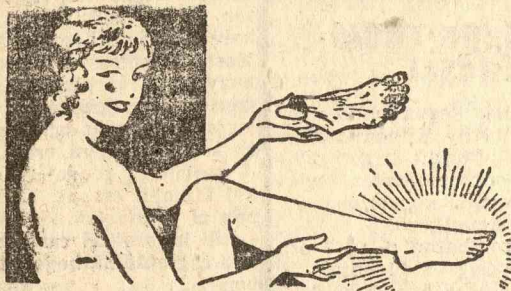
Szeles Gyuláné ekkor feljelentést tett dr. Demeter János ügyvéd útján az ügyességen Cseresnyés János és Zeik Julia ellen egyezségi csalásért és feljelentésében elmondja az előzményeket. Ugyanakkor pert indított a szerződés megsemmisítéséért. De ugyanekkor Zeik Julia kilakoltatási keresetet indított a régi háztulajdonos ellen,

amellyel most foglalkozott a járásbíró-ság, de a bűnügyi, illetve a polgári per befejezéséig azt felfüggesztette. Egyébként

a feljelentés ügyében dr. Breban Emil vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot,

amely valószínűleg hamar véget is ér és akkor eldől a vádemelés kérdése is.

A Szt. Rókus lábfürdő csodálatos hatása!

Elmulnak rögtön a lábfájások. Megszépülnek a lábak.

Elegendő egy csekély mennyiséget a SZT. RÓKUS LÁBSÓBÓL egy labor meleg vízből feloldani. Balzsamos, tejszerű lábfürdő keletkezik, melyben a lábait vagy 10 percig áztatja. Ez idő után a lábak fáradtsága, égető érzések, lábak duzzadása, pillanatok alatt megszűnik, úgy, hogy egy számmal kisebb cipőt hordhat kényelmesen. A jótékony, oxigénus víz behatol a porusokba és a fájós, lestrapált lábak olyanok lesznek, mintha ujjaszültek volna. A cipő nyomása, csuklófájdalmak elmúlnak, a tyukszemek annyira megpuhulnak, hogy kézzel eltávolíthatók. A tuleröltetett és legyengült lábak új erőt nyernek, fokozott teljesítményre képesek. Kapható drogériákban, gyógyszerárakban. 10 lej, 25 lej és 50 lejért.

Ügyeljen a Szt. Rókus védjegyre.

Erkölcsháza 1937-ben

Prostitucióra-kényszerítéssel vádolja anyját a leánya, az pedig leányát erkölcstelenségre való hajlamossággal

(JASI.) Különös feljelentés ügyében indította meg a vizsgálatot most a rendőrség. A feljelentést Margareta Basculeanu 16 éves leánya tette édesanyja ellen. A vád szerint a leányt édesanyja minden áron prostitucióra akarta kényszeríteni azzal az indoko-

lással, hogy így, mint szegény leány, könnyen megteremtheti szerencséjét. Amikor pedig anyjának ebben a kérésében ellenszegült, az súlyosan bántalmazta és olyan életveszélyesen megfenyegette, hogy végül is kénytelen volt a hatóságokhoz fordulni védelemért.

Szállanként megy el a haja

A szokatlan tárgy feljelentés ügyében a rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot, amikor az az anya kijelentette, hogy a leánya által ellene emelt vádak teljesen alaptalanok és ellenkezőleg áll a dolog. Leánya ugyanis erősen hajlik a könnyelmű élet felé és ő éppen az erkölcstelenségtől akarta megóvni akkor, amikor ismételt a legszigorúbban figyelmeztette, hogy tartózkodjék minden erkölcstelenségtől. Igaz, hogy leányát emiatt meg is fenyegette, de ez épen erkölcsösségének védelmében történt. Minthogy a szem-besítés alkalmával az anya és leánya kölcsönösen egymást halmozták el a legsúlyosabb vádakkal, a bonyolult ügyben a rendőrség még folytatja a vizsgálatot.

Botrányos jelenet a C. Regele Ferdinandon

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Botrányos jelenet játszódott le tegnapelőtt este a vasuti állomás közelében. Tanta Stefan Cal. Reg. Ferdinand 124. szám alatt. fűszerkereskedő sértő kifejezésekkel illette és durván meglokdöste Schreiber Márton egykori gazdag nagykereskedőt. Az eset előzményei a következők:

Tanta Stefan évek óta tart fenn fűszerkereskedést és a környéken már hosszú idő óta egyedül árul zöldséget. A napokban azonban éppen vele szemben a 139. szám alatt, az Avram Iancu szövetkezet fűszerüzletét és vendéglőt nyitott, míg a Sărguinta zöldség, gyümölcs és tejtermékek árusítására rendezkedett be. Tanta Stefan nem látta jó szemmel a közeli üzleti versenytársakat, de különösen az nem fért a begyében, hogy a Schreiber Márton vezetése alatt álló Sărguinta szövetkezeti fiók nem 8 órakor, hanem a törvény értelmében 10 órakor zár.

Szerdán este azután 9 és 10 óra között rátámadt Schreiber öreg kereskedőre, akit a záróra kérdéssel kapcsolatban súlyos szidalmakkal illetett, sőt többször meg is lökdöött. Hangos kiabálására nagy tömeg gyűlt egybe, amely méltatlankodva hallgatta, hogy Tanta milyen jogon követeli a szemben lévő kereskedő iparendélyét. A fűszerkereskedő addig ment el merészségében, hogy Schreiber saját üzletében sértette. A hangos botrányra azután rendőr sietett a helyszínére, aki az őt követni vonakodó Tanta Stefan előállította a rendőrségi kerületre, ahol az ügyben folyik az eljárás.

— A tengeri hajók nem visznek többé édesvizet. Újabb próbálkozások alapján sikerült annyira tökéletesíteni az eddig csak bálnavadászhajókon alkalmazott desztilláló berendezést, hogy már három német kereskedelmi hajót szereltek fel vele. Ezek a hajók többé nem visznek magukkal édesvizet, mert a kazán táplálására használt víztől kezdve az ivóvizig, mindent a hajón teremtenek elé desztillálás útján a tengerből.

Véget kell vetni a kóbor kutyák garázdálkodásának

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Ebzárlat ide, ebzárlat oda, még mindig türehtelen állapot uralkodik a városban a kóbor kutyák miatt. Különösen a külvárosrészekben, főleg a Monostoron történik nap nap után számos közelharc a kóborló ebekkel, melyeknél természetesen rend szerint az esti sétálók húzzák a rövidebbet. Történik pedig mindez azért, mert a külvárosi házak lakói fityűlve az ebzárlatra, nyitva hagyják a portájuk ajtaját, úgy, hogy a kutyák nyugodtan kóborolhatnak és megtámadhatják a járókelőket. Azután ha esetleg a „kutyaharc” komolyabb következményekkel járna, (értve alatta holmi komolyabb harapásokat), az állat gazdája egyszerűen letagadja, hogy az ő kutyája volna a „tettes.”

Felbivjuk az illetékesek figyelmét, hogy mielőbb vessenek gátat a külvárosi türehtelen „kutyaviszonyoknak”

és erélyes rendelettel szoktassák a lakósságot az ebzárlat rendelkezéseinek szigorú betartására.

Jelentkezniök kell a rendőrségen az összes gépkocsivezetőknek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A rendőrség miniszteri rendeletre való hivatkozással felhívja az összes helybeli hivatásos és nem hivatásos (amatőr) gépkocsi vezetőket, miszerint saját érdekükben feltétlenül és kivétel nélkül mind jelentkezzenek a rendőrség 47-es számú szobájában az összes katonai okmányokkal és a vonatkozó gépkocsivezetői engedélyükkel együtt. Jelentkezni lehet délelőtt 8 és fél 2, illetve délután 5 és 7 órák között. A jelentkezés elmulasztását szigorúan büntetik.

Élet és halál heti krónikája

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A város e heti (augusztus 6—13.) népmozgalmi adatai az anyakönyv tükrében:

Házasságot kötött: 16 pár.
Születtek: Szabó Károly ref. Orbai Zoltán ref. Dan Prunas ort. Kászoni Viorika ref. Rottenstrauch Jenő izr. Dan Gagescu ort. Schvartz Livia izr. Vicorel Cacoveanu gör. kat. Gáspár Balázs ref. Lázár Mária kat. Pop Elvira ort. Fekete Zita kat. Frank Lya izr. Korniss Péter kat. Kiss József kat. Doina Popa gör. kat. Bene Ilona ref. Ioan Muntean gör. kat. Fruchter Vera izr. Simon Ilona izr. Maria Gazdac gör. kat. Stefan Frateanu gör. kat. Doina Spitareanu ort. Stefan Crisan ref. Kántor Lajos ref. Nagy Ilona kat. Osán József ref. Ferenc Zoltán kat. Balázs Éva kat. Nyerges Mária gör. kat. Tárkányi Irén bapt. Antonia Hoca gör. kat. Hirsch Vera izr. Ambrus Teréz kat. Szép János ref. Hajdu Béla kat. Rozenfeld Viorica izr. Szabó Margit ref. Szabó Rozália ref. Iosif Muresan gör. kat. Sebe Mihály ref. Kiss Margit ref.

Meghaltak: Nagy Ferenc 22 éves kath. Mosolygó Mária 57 éves kath. Erdős Miksa 2 napos ref. Erdős József egynapos ref. Szálasi Sándor 2 éves kath. Zsembera Gizella 51 éves gör. kath. Fülöp Endre 65 éves kath. Orbán István 14 éves kath. Lovász Erzsébet 66 éves ref. Balázs Lajos 74 éves ref. Aikler Rózsika 3 hónapos kath. Stanciu Morariu 34 éves ort. László Gyula 34 éves ref. Gombos Mária 66 éves ref. Ceteras Mária 3 hónapos ort. Szatmári Béla 76 éves ref. Wertheimer Dávid 66 éves izr. Dr. Rozenfeld Salamon 56 éves izr. Ioan Petras 54 éves gör. kat. Pákai Rózsika 24 napos ref. Ignat Rusu 47 éves gör. kat. Beile Steinmetz 55 éves izr. Orosz István 3 éves ref. Takács József 58 éves ref. Cori Ilona 11 hónapos ort. Dumitru Cociorba 21 éves ort. Gheorghe Faragau 7 hónapos gör. kat. Ones János 61 éves ref. Knapsik Erzsébet 55 éves kath. Simon Lajos 17 éves unit. Fischer Anna 39 éves izr. Alois Klicpera 34 éves kath. Schmiedt József 51 éves kath. Kari Juliánna 30 éves unit. László József 85 éves kath. Jacob Vescan 55 éves ort. Ujvárossi Vilmos 41 éves luth. Lulu Mesarosiu 59 éves ort. Zorica Feraru 84 éves kath.

— Felhívás. Felkérjük az összes III. kerületi F. C. tekező tagokat, hogy folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órára pontosan jelenjenek meg a Valkai-pályán, mert a bajnokságra fognak dobni.

Sport

Három résztvevővel rendezik meg a Balkán-tornát

(BUCURESTI.) Tegnap végre megérkezett a török labdarúgószövetség válasza Románia azon meghívására, hogy vegyen részt a labdarúgó Balkán játékokon. A válaszos kedvező és ennek alapján a három résztvevővel lebonyolítandó Balkán-játékok műsorát a következőképpen állította össze:

Október 3: Románia—Törökország.

Október 7: Törökország—Bulgária.

Október 10: Románia—Bulgária.

A szövetség október 24-ikét a Magyarország vagy Ausztria elleni mérkőzés lejátására foglalta le.

Gazdag és változatos az ország hétvégi sportprogramja

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az ország hétvégi sportműsora közül kiemelkedik az országos uszóbajnokság és az atlétikai Károly Kupaverseny. Részletes műsor: Nagyszebenben szombaton és vasárnap országos uszóbajnokságok. Predealon szombaton, vasárnap atlétikai Károly-Kupamérkőzések. Bucurestiben Hungária—Ripensia és Hungária—Venus mérkőzések. Nagyváradon U—NAC revánsmérkőzés. Marosvásárhelyen: Mures—Victoria Kolozsvár barátságos mérkőzés.

Aradon Phönix—AMTE mérkőzés.

Temesváron Kinizsi—Gloria Arad mérkőzés.

Kolozsváron vasárnap délután 5 órakor

Lugoson Vulturii—TMTE mérkőzés.

Echo—Haggibbor barátságos mérkőzés a sporttelepen.

Ma, szombaton délután 5 órai kezdettel a strandfürdőben a KMSC uszósversenye kezdődik a nagyváradi Törökvers részvételével. A versenyeket vasárnap délelőtt 10 órai és délután 5 órai kezdettel folytatják.

Kisorsolták a Román Kupa első fordulóját

(BUCURESTI.) A Román Kupa első selejtező fordulóját tegnap kisorsolták. Az első fordulóban, augusztus 22-én 72 mérkőzés lesz, a további fordulókat szeptember 26-án, október 10-én és 24-én, illetve november 14-én játsszák le. Az első forduló érdekesebb erdélyi mérkőzéseit a következők:

Brassó: Astra—Klinger Sepsiszentgy. Sepsiszentgyörgy: Locomotiva Brassó—SMTE.

Nagyvárad: KAC—Vestul. Kolozsvár: UEC—Unirea Kolozsvár és KMSC—CFR Kolozsvár. Brád: Mica—Astra Arad.

Szeged: Aquila—Spota Medgyes.

Medgyes: Geamul—NSE Nagyszeben.

Tálmács: Fraternitas—NMSE.

Tóra: Uranus—TMSC.

Aranyosgyéres: Sodronyipar—Cementgyár.

Beszterce: Napoca—Kerámia.

Marosvásárhely: MMTE—Ariesul.

Balázsfalva: CS Blaj—Monopol.

Dicsőszentmárton: Patria—Salinele Marosujvár.

Marosujvár: Solvay—Vitrometian.

Arad: Nagyszalonta SE—Olimpia PTT.

Szatmár: CFR Nagyvárad—Barkochba.

Máramarosziget: Maramures—Osana.

Bajnokok előnyben

(BUCURESTI.) Az atlétikai szövetség közlése szerint az augusztus 21—22-iki országos atlétikai bajnokságokon a kerületi bajnokok és az egyes számokban standardokat elérő atléták a szövetség költségén vehetnek részt, más atléták saját költségükön indulhatnak.

A Horthy-Kupa rádióközvetítései

(BUDAPEST.) A világ legnagyobb vízipólótornája az ifj. Horthy-Kupamérkőzések ma kezdődnek a Margit-szigeti nyitott uszodában. A mérkőzésekről a budapesti rádió több helyszíni közvetítést ad, melyeknek műsora a következő:

Augusztus 14-én, szombaton d. u. 7 óra 20 perckor: Magyarország—Hollandia.

Aug. 15. vasárnap, d. u. 7 óra 20 p.: Magyarország—Németország.

Aug. 17. kedd 7 óra 20 perc: Magyarország—Ausztria.

Aug. 18. szerda 7 óra 20 perc: Magyarország—Belgium.

Aug. 20. péntek 7 óra: Magyarország—Franciaország.

Magyarország atlétikai bajnokságait ma és vasárnap bonyolítják le Budapesten.

A magyar uszóbajnokságokat a Horthy-Kupamérkőzések keretében mai kezdettel rendezik meg.

A magyar B. ökölvívó válogatott Temesváron mérkőzik meg augusztus 22-én a legjobb bánási ökölvívókkal.

(HELSINKI.) Urko Keekoner, Finnország közoktatásiügyi minisztere, aki egyben a finn atlétikai szövetség elnöke is és aki 46 éves, a szerdai helyi jellegű atlétikai versenyen magasugrásban a harmadik helyezést érte el 16 cm-es ugrásával.

(Brassó-Brasov.) Az FC Rapid tegnap 2:1 (1:0) arányban győzött az ACFR ellen, mely ismét kitűnően játszott. Góllövő: Moldoveanu és Barátky, illetve Székely.

A Ripensia ma a következő összeállításban játszik a Hungária ellen: Pavlovics—Bürger, Ágner—Lázár, Nagy, Gáll—Bindea, Schwartz, Sepi, Marcu, Dobay.

VISSZA AZ EGÉSZ! A kerületi uszószövetség tegnapi ülésén Bundialek és Ziegler KAC uszók és vízipólójátékosokra meglepetésszerűen kirótt kétévi felfüggesztést ugyancsak meglepetésszerűen visszavonta, illetve megsemmisítette. Történt pedig mindez a KAC—U vízipóló rangadó után. Tette pedig ezt azért, mert a Kolozsvár uszóját a 200 méteres és a hosszútávokon: 800, 1000, 1500 méteren e két uszónélkül aligha képviselhetnék eredményesen. — Második számú meglepetés: A bukaresti uszószövetség tegnap táviratot intézett a kolozsvári kerületi szövetséghez, hogy azon városokból, ahol 8 csapat játszott a bajnokságokért, onnan a város két legjobb vízipóló együttesének le kell utazni a nagyszebeni országos bajnokságokra.

A szövetség rendelete értelmében tehát a két legjobb csapat: U és a KAC már tegnap el is utaztak. Ez lesz igazi erőpróbája a két kolozsvári csapatnak, illetve Szebenben fog eldőlni, hogy ki a legény — a vízben...

CSIK FERENC augusztus 21-én az angliai Wembleyben fog versenyezni.

(AMSZTERDAM.) Az evezős Európa-bajnokságok előfutamatit tegnap tartották meg a reményfutamokat ma bonyolítják le. A magyarok még versenyben vannak minden számban, melyben indultak, illetve a mai reményfutamon dől el, hogy a vasárnapi döntőbe bekerülnek-e vagy sem.

(VARSO.) Lengyel válogatott—Vienna Bécs 2:0 (1:0). A lengyel labdarúgócsapat edzőmérkőzése.

TURISTASÁG

A KKASE vasárnapi (tordai hasadék és sósfürdő) ma estig lehet jelentkezni Platsintár-nál vagy az unit. kollégiumban este 7—9-ig lehet jelentkezni. Ind. reggel fél 7.

A KMSC kerékpáros szakosztály öreg kerékpárosai gyalogos kirándulást tartanak folyó hó 15-én, vasárnap a bácsi torokhoz, amelyre tisztelettel meghív minden öreg, fiatal kerékpáros és családját, valamint ismerőseit. Kedvezőtlen idő esetén folyó hó 22-én tartják meg a kirándulást.

(Kirándulás a Dregan völgyébe. A Kátholikuskör és Székely Társaság turista szakosztálya folyó hó 15-én autókamionnal és autóbusszal kirándulást rendez a válto-

zatos szépségű Dregan völgyébe, ahol turista találkozó lesz. Indulás vasárnap reggel 3 órakor autóval Poieni-ig (Kissebes), onnan tovább iparvasúttal egészen a Cipripa végállomásig, hol a kirándulók megtekintik az Ördögmalom zengő vizesését, akik pedig akarnak, átgyalogolnak a Stăna de Vale-ra (Biharfüredre) is. Jelentkezni lehet pénteken este 8 óráig a P. Carolina 8. szám alatti fodrászatban és a C. Motilor 8. sz. alatt. Turavezetők Vízihányó László és Homm V. Vendégeket szívesen látnak.

Take-sport

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A nemzeti tekező bajnokság ujjában beérkezett eredményei: Csapatverseny: Echo Kolozsvár 854 és 820, Remény Kolozsvár 745, Haggibbor 680 plus 301 pont, Minerul Egeres 809, Amatőr Kolozsvár 790 pont.

Egyéni verseny: Echo Kolozsvár: Vincze-pál J. 133, Borbély A. 138, Dobos B. 147, Fehér F. 137, Hegedűs J. 148 pont. Mimoza Kolozsvár: Szabó J. 128, Palocsay R. 126 pont. Unirea Zilah: Tarpai L. 118, Normornyak J. 112, Moldován P. 112 pont. Minerul Egeres: Györgyfalvi F. 139, Flora J. 123, Pop F. 133 pont. Remény Kolozsvár: Tóth István 124, Gyurka A. 117 pont. Solid Kolozsvár: Szuchányi A. 142, dr. Pesecan J. 146, Gábor J. 135 pont. Ardealul Kolozsvár: Stefan Gh. 115, Cira E. 116 pont.

Társaság

(Jelentés a pincér frontról. A kolozsvári kávéházakat, éttermeket, bárakat látogató n. é. közönség b. tudomására adjuk, hogy a „Pincérek Segélyező Egyesülete” Aggmenháza alapja javára rendezendő táncestély az Ujsgirő Club összes termeiben 1937. év augusztus hó 31-én, azaz kedden este lesz megtartva, midőn is pont 10 órakor fog megszólalni Puskás Béla hírneves és közkedvelt zenekarának hegedűje és kezdetét veszi a szebbnél-szebb, ropogósabb-nál-ropogósabb tánc. Az estélyre szóló meghívók és tiszteletjegyek a napokban lesznek a n. é. közönség részére kibocsátva. A rendező bizottság.

(Kirándulás Czegére. A kolozsvári román. kath. Kolping Legényegylet turista szakosztálya f. hó 15-én, vasárnap reggeli indulással autós turát rendez a czegei tóhoz. A turára jelentkezni ma este 9 óráig lehet a Kolping Legényegyletben, Barón L. Pop 3. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetője.

(Ma, szombaton este van a szezon legjobban előkészített nyári táncmulatsága. Szabadtéri előadás, óriási tombolajáték értékes tárgyakkal, táncverseny értékes nyereményekkel. Kitűnő konyha, tűzes italok. A mulatság szombat este 9 órakor kezdődik a Str. Saguna 13. szám alatti volt „Cristal Palace” d'Été káthelyiségben. Tánc reggelig.

(Alakuló közgyűlés. Szíves tudomásulvétel végett közöljük, hogy a Cluj-i Zsidó Iparosok tekező szakosztálya Chaluk Baál Málachi égizse alatt Str. Massaryk 3. sz. alatt a Miriszlay-pályán hétfőn, folyó hó 16-án este 8 órakor tartja alakuló közgyűlését, amelyre az érdeklődőket baráti szeretettel meghívja a vezetőség.

Rádió

1937. Augusztus 15. VASÁRNAP.

BUCURESTI. 7.30: Reggeli műsor, utána istentisztelet. 13: Időjelzés, vízállás, sport. 13.10: Marcu-zenekar. Közben hírek. 15: Előadás gazdáknak. 19: Jules Vazul zenekara, közben műszaki üzenetek, majd lemezek, rádiózenekar és vendégloki zene.

BUDAPEST I. 10.30: Hírek, majd Seredy Jusztinián hercegprímás beszédének közvetítése a bazilikából. 12.15: Gör. kath. istentisztelet. 13.30: Operaházi zenekar. 16: Előadás, szalonzene. 18.15: Bodán Margit magyar nótái. 19.20: A magyar-német vízipólómérkőzés közvetítése, beszélő Pluhár István. 20.10: A IV. Orsz. Iparos Dalosverseny díszhangv. közvetítése Miskolcra, utána hangjáték, hírek, a cserkészek hazaérkezésének közvetítése a keleti pályaudvarról, jazz, cigányzene.

BUDAPEST II. 16: Hanglemezek, előadás, fuvala-számok, hanglemezek.

1937. Augusztus 16. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 6.30: Lemezek, reggeli műsor, vidám zene, orvosi tanácsadó, hírek. 13: Gramofon. 14.10: Hírek. 14.25: Lemezek. 15: Hírek. 14.26: Hangverseny. 18: Rendszeres zenekar. Utána vendégloki zene.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, hanglemezek éttrend, hírek. 13.05: Zongoraszmok, hírek cigányzene. 16.15: Előadás, hírek, jazz. 19.55: Énekszmok, előadás. 21: Operaházi zenekar, hírek, hanglemezek, hírek, szalon-ötös, hírek.

BUDAPEST II. 18.45: Dsida Jenő és Flórián Tibor versei. 19.15: Hegedűszmokok, utána felolvasás, hanglemezek, hírek.

Ha férj lopással vádolja meg ártaian, de megszókölt feleségét...

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Särer Harfenes Baruch, galíciai származású 54 éves kereskedő, aki Besztercenaszódon lakik, tegnap délnél megjelent a rendőrség bünyői osztályán és bejelentette, hogy néhány nappal ezelőtt Appel Margit mararosszigeti illetőségű 24 éves asszony, akivel csak egyháziilag lépett házasságra, eltűnt és magával vitt 6000 lej készpénzt, valamint egy nagyértékű aranyláncot. A bünyői osztály detektívjei — miután a feljelentő ámtása szerint az eltűnt fiatal nő Besztercenaszódon Kolozsvár felé vette útját — azonnal széleskörű, tüzetes nyomozást indítottak és a délutáni órákban meg is találták a nőt egy szücsmester feleségénél alkalmazásban. Előállították a központi rendőrségre, ahol megkezdtek a kihallgatását. Appel Margit elmondotta, hogy kénytelen volt megszökni a kereskedőtől, mert az goromba volt vele szemben. Az aranyláncot és az összeget azonban ő nem vitte el magával. A továbbiakban, illetve a kihallgatás során kiderült, hogy a férj csak ezzel a fogással akart felesége nyomára jutni. Végül is a felek kölcsönösen abban állapodtak meg, hogy majd felkeresik valamelyik helybeli rabbit, hogy a bonyodalmas ügyükben ő ítélkezzen.

Maniu szerint lehetetlenség egy Mihalache-Vaida ösz-szelegházu kormány

(BUCURESTI.) A Credinta című lap jelentése szerint Maniu hazaérkezése alkalmával a nagyváradi állomáson többek között közel egy órát tárgyalt Roxin Theodorral, a biharmegyei nemzeti parasztpárti szervezetek elnökével, továbbá Popescu Ceica volt képviselővel és Traian Neaguval. Maniu ez alkalommal — írja a lap — állítólag kijelentette, hogy

meg van győződve arról, miszerint rövidesen a nemzeti parasztpárt fog uralomra kerülni, leszögezte azonban azt az álláspontját, hogy Vaida Sándornak a Mihalache kormányban való részvétele, illetve a két párt összefogása erkölcsi lehetetlenség volna.

Uj repülőjáratot létesítenek Bukarest és Róma között

(BUCURESTI.) Jelentettük, hogy Rómából jövet a fővárosba érkezett Pellegrini tábornok, az olasz polgári repülés igazgatója. Pellegrini tábornok egy Savoia-Marchetti 73. jelzésű hárommotoros repülőgéppel érkezett, amelyben 14 utas és négy főnyi személyzet részére van hely s a kereskedelmi jellegű gép 280 kilométeres óránkénti sebességgel tud közlekedni.

A tábornok ideérkezésének az ad jelentőséget, hogy ő az olaszországi polgári repülési szolgálat legfőbb intézője, egyébként pedig Valle tábornoknak, az olasz légügyi miniszternek, illetve Picci tábornoknak, az olaszországi repülőfloták főparancsnokának legbizalmasabb embere.

Pellegrini illetékes bukaresti körökkel arról tárgyal, hogy az olasz és román fővárosok között állandó jellegű kereskedelmi légijáratot létesítsenek oda és vissza.

A repülőjárat megindítása céljából a Lers polgári légi forgalmi társaság Olaszországból rendel kereskedelmi repülőgépeket, de szó van arról, hogy az országban levő repülőgépek is fognak erre a célra gépeket készíteni.

— Közelebből megindul Magyarországra felé a fakivitel. Az elmúlt hét folyamán osztották ki Magyarországon a faragott faimportörök romániai behozatali hányadait. A kvóták kiosztásának eredményeképpen közelebből megindul Magyarország felé a román fakivitel.

Megszigorították az iskolai könyvek illusztrálását

(BUCURESTI.) Iamandi kultusz- és szépművészeti miniszter a művészet védelmében nagy feltűnést keltő rendeletet adott ki. Eszerint jövőben az iskolai célokra felhasznált tankönyveket kizárólag a miniszter által engedélyezett rajzoló és festőművészek illusztrálhatják.

A miniszter ebből a célból egy bizottságot alakít, amelyben képviselőket kap a kiadók szövetsége, továbbá a tanárok, tanítók és más oktatásügyi tanezők szervezeteinek képviselői, akik együttesen összeállítják a hivatalos engedéllyel rendelkező rajzoló művészeknek és

illusztrátoroknak a névsorát, akik jogosítva lesznek majd rajzokat készíteni az iskolai könyvek számára.

Azok a művészek, akik igényt tartanak arra, hogy ebbe a névsorba bekerüljenek, készítsék el idevonatkozó kéresüket és azt szereljék fel tanulmányi irataikkal, állampolgársági okmányukkal és azokkal a hivatalos erejű bizonyítványokkal, amelyek tanúsítják rajzoló és illusztráló művészetben való képzettségüket. Ezeket az okmányokat a szépművészeti minisztérium igazgatóságához kell elküldeni (Bucuresti, Gen. Berthelot 28. sz.)

Turistáknak öltözködve fosztogatták végig „vendéglátóikat” és alkalmi „kiránduló ismerőseiket” az ötletes zsebmetszők

(BUCURESTI.) Tegnap a konstancai vonat megérkezésekor Argir rendőrkormány figyelmeztetett két turistának öltözött egyén, akiknek arca rendkívül ismerősnek látszott előtte. Mikor közelebb lépett hozzájuk, nagy meglepetéssel fedezte fel, hogy a két „turista” tulajdonképpen két ismert nevű zsebmetsző, névszerint Petre Avramescu és Stefan Marinescu.

Azonnal igazolásra szólította fel őket s mivel meglehetősen zavartan viselkedtek, előállította mind a kettőt a közeli rendőrszobára, ahol behatóbb vallatás alá kerültek. Közben megmozdították a két zsebmetszőt, amikor is zsebükből és hátizsájukból egész sereg óra, ékszer és más egyéb értéktárgy került elő. Kiderült, hogy az ötletes zsebmetszők nyári egyhónapos „vakációjukat” vidéken töltötték és ezalatt

turistáknak öltözködve járták be a regáti megyéket. Közben sok helyen alkalmi szállást kértek s ezt az időt felhasználták arra is, hogy értékes zsákmányokkal megrakodjanak. Kiderült az is, hogy utközben számos turistával is megismerkedtek s ezeket szintén meglópták. Egyikük bőröndjének elrejtett rekeszébe nagyobb mennyiségű eldugott pénzt is találtak.

Ez az összeg, mint a vallomások során megállapítást nyert, sokkal nagyobb volt és szintén lopásokból származott, de „fürdő-vakációjuk” során a lopott pénz egy részét felélték. A leleményes tolvajokat, akik tulajdonképpen nem is tudják pontosan megmondani, hogy hol, mikor is kitől loptak, bűnlajstromuk összeállítása után átadták az ügyészségnek.

Teljes erővel megindultak az új színházi évad előkészületei

Már csaknem készen áll az új együttes és a színház játékrendje - A napokban megindulnak a bérletkötések

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az idén szokatlanul rövid lesz a színház nyári szünete. Augusztus 9-én fejezték be színészeink a szezon és értesülésünk szerint alig háromhetes pihenő után

már szeptember elsején megkezdődnek az új évad előkészítő próbái. Az együttes szervezése természetesen már csaknem teljesen befejeződött, még csak egy-két magánszereplővel folynak tárgyalások. Az együttes néhány vezető tagjának távozásáról elterjedt hírek szerencsére nem voltak alaposak, mert legjobb színészeink az előnyös-pesti szerződési ajánlatok kedvéért sem voltak hajlandók a kolozsvári színházat elhagyni. Így Tompa

Sándor, akinek szerződését Pestről jelentették, egész évre szóló szerződést írt alá színházunknál. Solymosán Magda is aláírta azt a megállapodást, amely a jövő évadban is kétszáz fellépésre a kolozsvári színházhoz köti. Sándor Stefi, akit egy-két szerepre ugyancsak a Városi Színház kötött le, állandó vendégként szintén színházunk tagja, akar maradni, mert — mint a platina-szőke szubrett írja — „seholsem érezte magát még olyan jól, mint a kolozsvári színházban”.

Igy hát együttesünk lényegileg azonos marad a tavalyival, sőt meg is erősödik néhány kitűnő erővel. Az erdélyi közönség bizonyára nagy örömmel ve-

A belügyminisztérium kizárólagos engedélye alapján szeptember első napjaiban

a Venus-Hungária meccs alkalmából

utlevél és vizum nélküli

társasutazást rendez Budapestre a

Wagons-Lits // Cook

Piața Unirii 18.

MAJ, EPE, VESE, IDÜLT (KRÓNIKUS) GYOMOR ÉS BELMEGBETEGEDÉSEK ideges fejfájás, álmatlanság, hányinger, hányás, szédülések, savtúltengés eseteiben az amerikai gyógynövényből készült világhírű „Gastro D.” szép eredményeiről a világ orvosi szaktekintélyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi toriei 124.

„Gastro D.” kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

szi tudomásul, hogy Erényi Böske, aki távozása után a szegedi színház legünnepeltebb hősnője volt s akit a sűrű rádióközvetítések révén többször hallhattunk, visszaszerződött Kolozsvárra s természetesen vele jön férje, Mészáros Béla is, aki a szegedi színház főrendezőjeként messzehangzó sikereket ért el az utóbbi években. Általános örömet fog kelteni az a hír is, hogy Betegh Bébi, akit annyira szeretett a kolozsvári közönség, vendégszereplési megállapodást kötött színházunkkal, amiből bizonyára csakhamar állandó szerződés fog kialakulni. Néhány sokat ígérő fiatal tehetség mellett új tagja lesz színházunknak Szabados Árpád drámai rendező, akinek Az asszony és a bolondok című darabját nagy sikerrel játszotta a pesti Nemzeti Színház.

A felsoroltakon kívül Benes Ilona, Czoppán Flóri, Fényes Alice, Kőszeghy Margit, Miklósy Margit, Pap Mimóza, Úrmösy Magda, Báza Éva, Wojtíczky Elvira, Izsó Panni, Bereczky Magda, Schneider Erna, Mária Éva neveivel találkozni a nők között a következő szezonban, míg a férfiak közül Gróf László, Borovszky Oszkár, Csóka József, Dancsó György, Jeney János, Kovács György, Lantos Béla, Rajnai Sándor, Tompa Sándor, Tóth Elek, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Csengeri Aladár, Nagy István, Homm Pál, Örvösy Géza, Simon György, Perényi János, Solti Miklós, Szentés Ferenc, Végh József, Kudelász Károly stb. fogják alkotni az új évadban a társulat gerincét.

A játékrend értesülésünk szerint néhány nagy és örvendetes meglepetéssel fog szolgálni.

A legújabb, legnagyobb sikerű operettek, drámák és vígjátékok mellett tovább folyik az erdélyi ciklus, de lesz néhány feltűnést keltő ősbemutató is. Zilahy Lajos felajánlotta színházunknak legújabb darabjának ősbemutatóját, Meller Rózsi pedig már el is küldte új darabja kéziratát. Az évad elején magyarul először kerül színre Carel Csapek világhírű színműve. A drámai együttes pedig az újdonságok és ősbemutatók mellett egy nagyszabású világ irodalmi ciklusban fogja hivatását szolgálni.

A részletes műsort és teljes tagnévsort rövidesen közzéteszi a színház. Addig is

egy-két nap múlva megindulnak a bérletkötések,

s értesülésünk szerint az általános drágulás és a megnőtt együttes dacára a helyárak változatlanok maradnak.

Internálták Ghicef volt bolgár minisztert

(SZÓFIA.) A minisztertanács legutóbbi ülésén a belügyminiszter részletes jelentést tett a kormánynak Dimitrie Ghicef volt miniszter internálási ügyéről. Ghicef, aki a feloszlatott Agrárpártnak volt az elnöke, nemrégiben érkezett haza külföldről és mint jelentették, éppen a vonatról való leszállása alkalmával tartóztatták le. Az ismert nevű politikus ugyanis abban a hiszemben tért haza, hogy a politikai amnesztia-rendelet reá is vonatkozik.

A minisztertanács a belügyminiszter intézkedését megerősítve, jóváhagyta Ghicef félévi időtartamu internálását.

Ez az intézkedés annak a törvénynek alapján történt, amellyel a régi politikai pártokat mind feloszlatták, az állam biztonsága elleni cselekménnyel vádolva őket.

A volt miniszter internálása egész Bulgáriában hatalmas feltűnést keltett.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

JOBB családból való 33 éves szegény úri leány férjhez menne biztos existenciájú feltétlenül intelligens, kisgyermekes özvegyemberhez, ki meghitt családi életet, lelki értéket keres. Részletes levelet kizárólag komoly házassági szándékkal teljes címmel „Édesanya” jelígre a kiadóba kérek. Közvetítő kizárva. (9736)

SZÉP hullámos haját jó villanyvondolással lehet elérni, melyet Edison fodrászat 150 lejtől készít. Calea Motilor 51. (P 4560)

ADAS-VÉTEL

HA pénzre van szüksége, leggyorsabban szerezhet Szilágyi Márton ékszerésznél, Str. Regina Maria 7. Mindennemű arany, ezüst, briliáns tárgyakért legmagasabb árakat fizet. (9708)

FARAGOTT barna háló és egyéb díszbutorok eladók. Cal. Regele Ferdinand 69. ajtó 1. (9723)

ELADÓ szép telek, téglaház. Bulgária-telep, szappangyárral szemben. Imbuzan. (9710)

JÓKARBAN levő modern gyermekkosci eladó. Cim Rudolf Mosse Cluj, Cal. Regele Ferdinand 8. (— 9701)

SPORTKOCST jókarban levőt keresek megvételre. Papné, Str. Cicio Pop 134. sz. (9714)

ELADÓ körte, ringló és hullott alma. szilva. Str. Vulcan 5. (9715)

ELADÓ szoba, konyha ház 50 ezer lejtért sürgősen. Str. Pop Cicio 193. (9717)

LEGNAGYOBB faju eperpalánták 3 darab 1 lej Hermannál, Str. Ing Poczi 15. Str. Regalá tetején. (9721)

ELADÓ az Andrei Muresan ut tetején 880 négyzetméteres házhely. Értekezni Márton Miklósnál, Str. Andrei Muresan folytatásánál. (9722)

EGY butorozott szoba teljes berendezés eladó. Str. Avram Jancu 18, ajtó 28. (— P 4517)

ELADÓ ebédloaszta, székek, Kohn, Str. Stroescu 11-a, délután 4—6-ig. (9728)

VENNÉK 3 drb. kárpitozott széket. Cim a kiadóban. (— 9729)

JÖMENETELÜ vendéglő sürgősen átadó. Cim a kiadóban. (9732)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci eladó. Str. Masaryk 36. (9737)

MAGYAROK! Ha gyorsan és jól akarnak románul tanulni, úgy vegyék Muresan tanár nyelvelkeit 25 lejtért. Anca könyvkereskedésében kaphatók. (9739)

CLUJMEGYÉBEN 210 hold birtok házzal és egy 7 holdas belső házzal, vasut és müüt mellett eladó. Felvilágosítással szolgál Restaurant, Str. Traian 28. (P 4550)

VENNÉK 3-5 kg.-os használt, de jó méreteget súlyokkal. Restaurant Str. Traian 28. (P 4556)

CSEREPÉKÁLYHÁT használt állapotban vagy nagy oszlop vaskályhát keresek. Címeket „Kályha” jelígre a kiadóba. P 4558

JÓKARBAN levő cserép Dániel-kályha eladó. Str. Donat 12. (9745)

JÓKARBAN levő mély gyermekkosci és egy sportkosci eladó. Str. Regina Maria 34. földszint, Fischerné. (9747)

ELADÓ egy parcella a Bogdán-telepen Értekezni Str. Fierului 51. (9748)

SZOBA konyha ház eladó. Str. Pata 198. (T 1196)

AJÁNDÉKTÁRGYAK, szőnyegek, képek, retok, porcellánok legolcsóbban „Pax”-nál vásárolhatók. C. Victoriei 6. (T 1197)

MINDENFÉLE pince, padlás-lomot u. m butor, ruha, rongy, papír, vas, stb. veszek. Hívásra házhöz megyek. Klein, Piata Abator 3. (9740)

ELADÓ jókarban levő sötétkék gyerek sportkosci. Str. Otetului 18. (P 4579)

BÁTOR farkaskutyát 1- másfélévest veszek. Poszlernél, Reg. Ferdinand 3. (P 4572)

BICIKLI vadonatúj, bő felszereléssel, Neumann gyártmányú 4500 lejtért eladó. Balázs, Cluj, Str. Memorandului 12. (P 4567)

PÁLINKAFÖZŐ üst eladó. Ciobanu, Str. Grigorescu 74-a, Cluj. (P 4547)

MOTORKERÉKPÁR, „Sarolea”, 500-as sürgősen eladó. Berey, Cal. Reg. Ferdinand 66. (9755)

EGY golyós prés és egy lábbal hajtó csiszoló eladó. Brád, Str. Pata 24, Cluj. (— 9766)

VADONATUJ félfedelű fajtán olajos tengelyű nagyon szép gumirádlis kocsik 160x40. Ford kerekek jó gumikkal és egy tengelyű nagyon szép gumirádlis kocsik Dorobantilor 20. (9644)

ÁLLAST KERES

NEVELŐNŐ félnapra állást keres. Beszél: románul, németül, magyarul. Str. Mănăsturului 22. (P 4565)

JÓ bizonyítvánnyal rendelkező házaspár házmesteri állást keres. A nő szakácsnőnek, a férfi pedig bármilyen házi munkára. Str. Regala 5-a, házmesternél. (9752)

SZERENYIGÉNYŰ perfekt román, magyar gépirónő délutáni alkalmazást keres. Str. Iuliu Maniu 41. (9762)

IZR. 24 éves fűszer és terménykereskedésben jártas segéd állásváltóztatás céljából szeptember 15-re állást keres. Címe: Ábrahám Manó utóda, Orántie. — v T 1199

GYERMEKTELEN házaspár önálló víz és villanszerelő házmesteri állást keres. Cim a kiadóban. (9764)

ÁLLAST KAPHAT

ÜGYES mindenest, esetleg bejárónőt felveszek. Cal. Decebal 14. (9706)

KERESÜNK 10 vendéglői és korszmai eladó-vezetőket Cluj város területére. Kész pénz garancia szükséges. Cim a kiadóban. (— 9720)

NÉMET urinő belvárosban gimnázista lányokat teljes ellátásba elvállal. Zongora, fürdőszoba van. Str. Iuliu Maniu 4, II. 4. (— 9702)

JOBB zsidó családnál iskolás gyermekek teljes ellátást kaphatnak zongorahasználattal. Érdeklődni: Markovics női szabónál. Cal. Regele Ferdinand 29. (— 9718)

SZEPTEMBER elsejei belépésre keresünk józanéletű irni és számolni, valamint románul jól beszélni tudó olyan intelligens üzleti szolgát, aki sófőziszgával rendelkezik. Cim a kiadóban. (9672)

TANULÓT fizetéssel felvesz Balázs Fotolaboratórium, Cluj, Str. Memorandului 12. (P 4566)

KERESEK kaució társat, kinek felesége konyha vezetését vállalná, jó kosztadással vagy egy jó szakácsnét, ki vendéglőben már működött. Ért.: Str. Mănăsturului 4. (P 4563)

GYAKORLOT horgolónőket, gyakorlott spulnizónőket, valamint éjszakai munkára férfi kötőmunkásokat felvesz, esetleg betanít Lady, Str. Goldis 4. (9757)

TANULÓT felveszek. László mechanikus és villanszerelő vállalat. Cal. Marechal Foch 87. (9767)

ÜGYES varrónőt felveszek. Str. Sulu-tiu 8. balra ajtó I. (P 4574)

KÖTŐ nőket azonnal felveszünk. Texta, Cluj, Str. G. Berthelot No 28. (9734)

KERESEK azonnalra jömegjelenésű fiatal segédet élelmiszer üzletbe. Cim a kiadóban. (9742)

16-18 éves fiukat állandó könnyű munkára (aluminium reszelés) kezdő fizetéssel és lakással felveszek. Major L. mechanikus Floresti, jud. Cluj. (P 4452)

BEJÁRÓNÉT, rendeset keresek félnapra azonnalra. Címem: Str. Regina Maria 32, házmesternél. (P 4557)

BEJÁRÓNÉ azonnalra felvétetik. P. Stefan cel Mare 2. Cukrászda. (P 4559)

PÉNZTÁRKEZELÉSRE csakis készpénz garanciával rendelkező férfi vagy női munkást keresünk. Ajánlatokat augusztus huszadikáig „Pénztárnok” jelígre a kiadó továbbít. (9746)

TAKARITÓNÉT keresek. Borsainé, Str. Elisabeta 30. I. (9749)

CIPÉSZMUNKÁST felvesz Cal. Reg. Ferdinand 72. (9750)

MAGYAR, román tisztviselőt keresünk lapexpedícióhoz Bucurestibe. Mindkét nyelven írt ajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Expeditio” jelíggel a kiadóhivatal továbbít. (9751)

KÜLÖNFÉLEK

CIÁNNAL egyenértékű, legmodernebb, gázbehatási módszerrel, garancia mellett eszközöl féregirtást vegyész-mérnök. Teljes sztagtalanítás. Megkereséseket „Specialista” jelígre kiadóba kér. (9713)

SZERDÁN este elveszett nőtény, drótszörű foxi három színben. Ugy a megtalálól, valamint a nyomravezető magas jutalomban részesül. Str. Dragalina (Poteca 6) No. 4. (9726)

RENTABILIS üzlethez társ kerestetik. 100-150 ezer lejlel. Kereset 6-7 ezer biztosítva. Címeket „Rentabilis” jelígre a kiadóba kérek. (9743)

ELVÁLLALOK mindenféle szőrmemunkákat és festést. Hívásra házhöz megyek. Kővári szűcs, Str. Paris 21. (P 4549)

CSEMEGEÜZLETET, belvárosi átvennék. Ajánlatot kiadóba „Élelmiszer” jelígre kérek. (P 4577)

SZABÁSZATI szakrajz tanfolyam miniszteri engedéllyel. Érdeklődni Geltech Edit v. pariskolai tanárnőnél. Str. Regala 38. (P 4562)

KERESKEDELMi megbízásokat, képviselőket, inkasszót, speciális cikkek terjesztését vállalkoz. „Agilis” Turda. Levél-cím: Birou Frenkel, Turda. (— v P 4561)

TÜZIFA telepre alkalmas helyet lakással keresek. Ajánlatokat „Tüzifa” jelígre a kiadóba kérek. (P 4576)

STER pékség eladó, vagy éjjeli sütésre kiadó. Str. Transylvania 20. (9753)

BÁDOGOS műhelyemet Str. Miron Costin 39 alól áthelyeztem. Mindenféle bádogosmunkát vállalkoz. Dániel, Str. Livezii 5. (9760)

AKI megvette a butort Str. Cristea 3 sz. alól, 17-ig jelentkezzen, mert 17-től eladóvá teszem. (9763)

KIADÓ LAKÁS

BELVÁROSBAN butorozott szoba kiadó korrekt nyugdíjas urnak, ahol családias otthonra talál. Címeket „Nyugdíjas urinő” jelígre a kiadóba. (9712)

NAGY szoba, konyha belvárosban szeptemberre kiadó. Str. Avram Jancu 27. sz. (9719)

VIDÉKI iskolás leány teljes ellátást kaphat, különbejáratu szoba is kiadó. Cal. R. Ferdinand 141. II. em. (9709)

VIDÉKEN forgalmas pékség kiadó. Érdeklődni Grosz, Cal. Traian 24. (— 9716)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba havi 500, 750 istálló 300 főuccákban kiadók. Értekezni Ancánál, Str. Regina Maria 43. (9674)

KÜLÖN telken 2 szoba konyha előszoba speiz kiadó. Allomás háta mögött. Érdeklődni Cal. Marechal Foch 99. Bodegában. (9623)

2 SZOBA konyha kiadó. P. Carolina 6. Str. Jon Ghica 18. (— 9626)

KIADÓ egy szoba konyha, Str. Crisan 22 (Börgyár mellett.) (9725)

SZEPTEMBER elsejére 2 és 3 szobás komfortos lakások kiadók. Str. Gojdu 11. (9727)

KIADÓ szeptember 1-re napos egy vagy két szoba konyha mellékhelyiségekkel. Str. Grigorescu 32. (9730)

KIADÓ 1 szoba konyha fürdőszobás lakás szeptember 15-re. Cal. Decebal 5. (9733)

EGY vagy kétszobás lakás, ujonnan alakítva és festve kertes villában azonnal kiadó. Str. Elisabeta 32. Házfelügyelőnél. (9735)

BELVÁROSBAN világos szoba kiadó. Használt Dániel kályhát venné. Str. Scărilor 9. (— 9740)

AZONNALRA vagy szeptember elsejére kiadó szoba konyha veranda. Str. Decebal 40. (9741)

1 szoba konyha speiz kiadó szeptember 1-re. Str. Uzine Electrica 1-a. (9744)

ÜZLETHELYISÉG azonnalra kiadó. Str. Memorandului 22. (P 4546)

UJONNAN épült házban összkomfortos garcon-lakás kiadó. Str. Saguna 16-a. (P 4548)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba 15-re kiadó. Értekezni dr. Schlinger, Str. Memorandului 27. (P 4551)

TEJGAZDASÁGRA alkalmas 7 holdas kert, fele lucernás, lakással, istállósval, stb. bérbeadó. Regala 52. Tel.: 15-17. (P 4553)

KIADÓ szeptember 1-re 2 szoba elő-fürdőszoba. Dr. Farkas, Str. Saguna 16-b. d. e. fél 12—fél 1, d. u. 4—6-ig. (5454)

KIADÓ két szoba konyha stb. komfortos, modern, napos emeleti lakás. Str. Matei 5. Portáznál. (— T 1195)

KÖZPONTBAN különbejáratu parkettes szoba butorozva vagy üresen kiadó. Értekezni Nárcisz virágüzletben, Str. Jorga 2. (P 4555)

1 szoba konyha, speiz 700-ért kiadó. Str. Cristea 31. Érd.: Cal. Reg. Ferd. 69-a börtön. (9768)

KÉTSZER egy szoba konyha kiadó. Cal. Mănăstur 22. (P 4555)

EGY különbejáratu kapualatti elegáns butorozott szoba kiadó. Str. Francisc David 10. (P 4575)

KÉTSZOBÁS komfortos napos lakás novemberre kiadó. Str. Grigorescu 14. P 4573

KIADÓ két helyiségből álló üzlethelyiség vagy szoba konyhának is jó. Str. Bobra nyiló. Házfelügyelőnél. Piata Unirii 12. (P 4571)

KIADÓ elsőemeleti két szoba előszobával irodának, rendelőnek, vagy garconlakásnak. Piata Unirii 12, házfelügyelőnél. (P 4570)

2 szoba, konyha, speiz kiadó. Cal. Marechal Foch 44. (— 9769)

ELEGÁNS különbejáratu butorozott szoba fürdőszobával, valamint kicsi szoba kiadó. Str. Duca 3, félemelet 4. (P 4568)

KIADÓ azonnalra szép nagy szoba, speiz. Piata Unirii 25. (P 4569)

KIADÓ 2 parkettes szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba és veranda új házban 1500 lejtért. Str. Episcopul Moga No. 14. (P 4564)

NAGY szoba konyha augusztus 15-re kiadó. Str. Prof. Marinescu 64. (— 9754)

KÉT szoba konyha kiadó. P. Carolina 6. (9758)

SZOBA konyha és külön egy szoba azonnal kiadó. Str. Livezii 6. Börgyár közepén. (9759)

KÉT nagy szoba konyha speiz azonnalra olcsón kiadó. C. Mar. Foch 44, értekezni a házfelügyelőnél. (9761)

KIADÓ 1 szoba konyha speiz és előszoba és 1 szoba. Str. Gh. Tamas 6. (9765)

AKAST KERES

KERESEK két nagy szobát teljes komforttal, ha lehet hallal, földszinten a belvárosban. Esetleg háromszobás komfortos lakást földszinten. Címeket Ottovay, Str. Bratianu 2. II. emelet. (9756)

FÖLDSZINTES, száraz szobát keresek Dániel kályhával. Zongora, német és francia órákat adok. Cim a kiadóban. (9705)

SZOBA, konyha napos lakást keresek. Címeket „Nem sürgős” jelígre kérek a kiadóba. (— 9707)

MOZI

DAVILA MOZGÓ: Rose Marie. Operett. Fősz.: Jeanette MacDonald. — II. Utolsó pogányok. Fősz.: Mala és Lotus. Előadások kezdete: 3, 6, 9. JÖN: Salamon Béla és társulata.

EDISON MOZGÓ: I. Az első plasztikus filmesoda: Audioszkop, döbberetes hatású filmremek. — II. Feltékenység. Henry Bernstein darabja után. Harry Baur, Susi Vernon. — III. Fények az éjszakában. Izgalom, szerelem. Anabella, Jean Murat. Kezdeté fél 5-től folytatólagosan. Szombat, vasárnap: 3, 6, 9. Helyárak: 10 és 15 lej.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Gyermekrablók. Izgalmas dráma. Fősz.: Chester Morris és Sally Eilers. — II. Az asszonyok bálványa. Gyönyörű rendezésű operett. Fősz.: Nino Martini, a világhírű tenorista, partnere Anita Louise. III. Híradó. Hétfőtől 3, 6, 9 órakor. I. Madarász. Operett. Fősz.: Lil Dagover, Wolf Albach Retty. — II. Ha ketten szerelnek egymást. Dráma. Fősz.: Gustav Fröhlich és Renata Müller.

ROYAL MOZGÓ: I. A szenvedélyek rabjai. Harry Baur legművészesebb teljesítménye. Egy különleges francia világsláger. Előadás kezdete: 4.05, 6.40, 9.30 órakor. — II. Stan és Bran (Mint való ok). A komikusok 2 fejedelmének legmulatságosabb filmje. Előadás kezdete: 3.25, 6, 8.30, 11 órakor. — Legújabb Fox híradó. Helyárak: 15, 19 plus 5.

OPERA MOZGÓ: A borzalmak hajója. Szenzációs kalandorfilm a lakozók életéből. Fősz.: Richard Cromwell, Noah Berry, Sally Blane.

CAPITOL MOZGÓ: Megbecsületlenítve (X. 27), izgalmas kémdráma, főszerepekben Marlene Dietrich, Victor Mc. Laglen.

URANIA MOZGÓ: Betörők munkában. Rendkívül izgalmas kalandorfilm, főszerepekben: Ricardo Cortez, Lugosi Béla.

SELECT MOZGÓ: Három a kislány. Schubert életéről készült film, melyet végig Schubert zenéje kísért. Főszerepekben: Paul Hörbiger, Maria Andergast, Ivan Petrovici.

— A Zsidó Kulturház minden helybéli zsidó közintézmény otthona lesz. Jelentettük, hogy a helybéli zsidó neolog hitközség Cal. Regele Ferdinand uti telken Kulturház építését határozta el. Amint értesülünk, a neolog hitközség vezetői és a többi kolozsvári zsidó közművelődési intézmények között tárgyalások indultak meg annak érdekében, hogy a felépítendő Közművelődési Ház minden helybéli zsidó közintézmény otthona legyen. Ezek a tárgyalások valószínűleg csak szeptember közepére fognak eredményesen befejeződni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAYER ANTAL

Nyomatott a MAYER NYOMDA
kőforgó-gépén, Kolozsvár—Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cal.
Regele Ferdinand 66., balra.

Ünnepközlő távbeszélő száma: 20—61.

NAPTÁR: 1937. Augusztus 14. SZombat
Kat.: Üzséb vt. Prot.: Eusebius.
Ort.: Sf. Michea. Izr.: 7 Elul 5697
Sabath.

Jóestét!

SZERELEM

Szerelméről beszélgetnek a kávéházban.

- Nos, te meghalnál egy nő miatt? kérdezik Butándyt.
- Egy esetben igen — feleli.
- És melyik az az eset?
- Ha a nő arzént keverne a leve-szembe...

SKÓT KÓRHÁZBAN

Ápolónő az 50-es számú beteghez:
— A 47-es számú beteg elaludt. Nem akarja helyette meginni az orvosságot?

ETIKA — AZ ÜZLETI ÉLETBEN

Az angrosszista kisfia megkérdi:
— Apa, mondd meg nekem, hogy mi az etika?

— Az etika? — magyarázza a papa — hát ide figyelj. Az etika például az, ha bejön az üzletembe egy vevő, aki 500 lejes helyett tévedésből 1000 lejessel fizet. Én el kezdek gondolkodni, hogy megfelezzem-e a differenciát a társammal, vagy az egészet megtartsam magamnak?...

— Ügyeletes gyógyszerárak: Augusztus 14-én szombaton estétől aug. 20-ig a következő gyógyszerek teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Str. Memorandului, dr. Olariu, Str. Regina Maria, Minerva, Cal. Reg. Ferdinand, dr. Rusu Aurél, Str. Cipariu.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: kisebb hőmérsékletemelkedés, váltakozó égbolt, éjszaka lehűlés.

— Kellemetlen névcseré. Nemrégiben hírt adtunk arról, hogy egy kínos éjszakai botrány foglalkoztatta a rendőrséget, amelyben egy Campian Mária nevű urinő is szerepelt volna, aki B. Traian hidalmási tisztviselő különváltan élő felesége. Illetékes helyről most közlik, hogy az ügyben kellemetlen névcseré történt, mert nem Campian Mária urinő szerepelt a kínos esetben, hanem egy vele semmi kapcsolatban nem álló Campanescu Mária nevű segesvári nő.

— Amerika az azonosnevűek hazája. Egy legújabb kimutatás szerint az amerikai Egyesült Államok területén Smidt 1.204.000, Johnson 230.500, Brown 684.700, William 658.900, Jones és 522.300 Willson nevű lakos él. Mint-hogy a sok azonosnevű név a posta munkáját nagyban megnehezíti, most az egyes városok körzeteiben lakó polgárokat megsorszámozzák és így vannak már egyes amerikai nagyvárosokban Brown LXVIII., Willson CCIII., stb. megjelölésű állampolgárok.

— HITLERISTA Tüntetés Nagy Szébenben. A Timpul jelentése szerint az éjszaka a városban több ezer szász hitlerista tüntetést rendezett egy színelőadás után, amely a mai német rendszer dicsőítése volt. A tüntetés során, a lap szerint, revolverlövések is dördültek.

Sorozatos halálos szerencsétlenségek az osztrák Alpeselekben

(BÉCS.) Az osztrák Alpeselekben az utóbbi napokban sorozatos halálos szerencsétlenségek történtek. Két német turista, akik a Salzburg közelében levő Weisbachhorni hegyre akartak felmászni, egy hétméteres szakadékba zuhantak. Egyikük nyomban meghalt, a másik, aki nek segítségére egy arra járó pásztor sietett, a kórházba szállítás közben halt

bele sérüléseibe.

A wieswandi hegyekben gyopár szerencsétlenség történt. A wieswandi hegyekben egy bécsi nő zuhant a szakadékba és vesztette életét.

A harmadik halálos kimenetelű szerencsétlenség színhelye az Innischen hegy volt, ahol egy vakmerő turista ugyan-csak a mélységben lelta halálát.

Apa és anya a tengerbe fulladtak gyermekük megmentése közben

(BERLIN.) Megdöbbentő családi tragédia játszódott le a Strela csatornában, amely a Balti tengerben Rügen szigetén levő Stralsund város közelében játszódott le. A Hermann házaspár a tengerbe vivő Strela csatornába ment fürödni 14 éves fiuk társaságában. A fürdés során a gyerek segítségért kiáltott, mire szülei utána usztak.

Az anya abban a rémületben, hogy

kisfia a vízbe fullad, uszás közben szívzselhűdést kapott, míg az apát az ár magával ragadta. A legmegrázóbb a dologban az, hogy ezalatt a gyermek anélkül, hogy bárki segítségét is ténylegesen igénybe vette volna, a partra uszott.

A szülők tragédiája óriási megdöbbentést okozott és a kiskorú árva iránt a legteljesebb részvét nyilvánul meg.

Opera Mozgó

Premier!

A borzalmak hajója

szenzációs kalanderfilm a kalózkodás életéből

Főszerepben: Richard Cromwell

Noah Berry, Sally Blane

Helyárak 15. és 24. lei

— A MARIANUM kereskedelmi liceumának igazgatósága értesíti mindazokat, akik az ötödik osztályba önjelentkeztek, hogy a felvételi vizsgálatra előkészítő tanfolyam augusztus 15-én kezdődik. A felvételre készü-lők jelentkezzenek a Marianum kereskedelmi liceum igazgatóságánál, hogy a továbbiakra névze utbaigazítást nyerjenek. A tanfolyamot miniszteri jóváhagyással I. Domulescu tanár tartja a kereskedelmi ismeretekből, napi két órában szeptember 4-éig. Tandíj 400 lej. Okmányilag igazolt szegénység esetében kedvezmény kapható.

— Minden angolt le kell csukni! John Hilton angol jogászprofesszor a Harvard-ligában a jogi reform ügyében tartott ülésen beszédet mondott és többek között kijelentette: Nagyon jó lenne, ha ezután minden angol embert évenként egy hétre lecsuknának. Ez megszüntetné a börtön megbélyegző jellegét. A börtön éppen olyan kellemetlen lenne, de aki egyszer kiszabadult, csupa börtönviselt ember között új életet kezdhetne.

— Dr. Parádi Kálmán újból rendel bel- és tüdőbetegeknek 10—11 és délután 4—5. Piața Unirii 20. Röntgen, Légmell-kezelés. Rövidhullám. Telefon 11—59.

— A táncosnő sasorra és az elmaradt kártérítés. Budapestről jelentik: Egy jóalakú táncosnő egyetlen keserve az volt, hogy arcát merész hajlásu sasorr csufította el. Megoperáltatta az orrát, a

plasztikai műtét azonban nem sikerült, sőt az orr a megismételt operáció után tömpe, elferdült és görbe maradt. A táncosnő 12.000 pengős (körülbelül 400 ezer lejes) kártérítési pert indított az orvossebész ellen. Szakértők és az igazságügyi orvosi tanács meghallgatása után a bíróság a keresetet elutasította, megállapította, hogy orvosi műhiba nem történt, és a kívánt kedvező eredmény azért maradt el, mert a táncosnő az orvosi utasításokat az operáció után nem tartotta be. 800 pengő (25—30 ezer lej) megfizetésében is elmarasztalta a táncosnőt a törvényszék. Az ítélet indoklásában kiemelte a törvényszék, hogy minden operatív beavatkozásnál van bizonyos kockázat, amelyet a betegnek feltétlenül vállalnia kell.

— Az agy nem fontos. Nemrégben a newyorki lapok számoltak be róla, hogy egy kiváló amerikai sebész páciense agyának nagy részét eltávolította, mire a páciens lázas tevékenységi láz vett erőt és rövid idő alatt milliomos lett. Most a Daily Mail írja meg, hogy Angliában egy 32 éves nő részleges vak-ság miatt megoperáltak és a műtét során eltávolították bal agylebenyét. A nő azóta kitünően lát és szellemi képességei frissebbek, mint valaha. A lap egy másik műtétről, amelyet egy epileptikus férfin hajtottak végre hasonló műtétet és az epileptikus azóta nem győzi mondogatni, hogy soha ilyen kitünően nem érezte magát.

— HALÁSI munkaruhák, orvosi köpenyek a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

FIGYELEM! Minden nő pályázhat egy ingyen kabátra a REVUE női konfektio áruházban
Regele Ferdinand 23.

REVUE ? ? ? ?

Pályázatot hirdet a cégtábla hiányzó szöve-gének ötletes kiegészítésére. Aki az ötletes szöveget megadja, nyer egy elegáns finom női átmeneti kabátot. A pályázat 1937. aug. 25-én este ér véget.

Saját érdekében siessen pályázni!

PÁLYÁZAT. Ki tudná 4 vagy 6 soros versalakban kifejezni a következőket: „Unicum”-nál már 56 lejes havi részlet-re csodás eredeti olajfestményt vehet. Művészi képzőművészet.

Nyeremények: A pályázat nyertese 12 darab eredeti olajképet kap, illetve minden elfogadott vers után egy képet. A szerencsés nyertes nevét és művét a következő vasárnap hirdetjük.

„Unicum”

képszalon, perzsaszőnyeg és porcellán disztárgyak lerakata. Cal. Victoriei 5-a.

Reuter jelenti:

(PALERMO.) Szicília valószínűs had-szintérré változott. A kikötőkben min-denütt hadihajók állomásoznak és a le-vegőben repülőgépek keringenek. A szárazföldön pedig a gyalogság folytatja a gyakorlat-háborút, amelynek cél-kipróbálni, hogy a szicíliai száraz-földre lehet-e a légi haderő ellenében is gyalogságot partra tenni. Amint a jelentés igazolja igen, mert az anya-ország minden gépe sem tudta azt meg akadályozni.

(MOSZKVA.) Levanevszky orosz pi-lóta tegnap hajnalban átrepült az északi sarkon és folytatta útját Newyork felé.

(BERLIN.) A német főváros tegnap kezdte meg a 700 éves fennállás emlékére megrendezett ünnepeket. Első programpont volt a nemzeti szocialista mozgalom halottai számára emelt emlékmű felavatása.

(SIMLA.) Az Ipi fákir és az angol helyőrségi csapatok között megkezdett béketárgyalások előreláthatólag csak a jövő hét folyamán nyernek befejezést.

(BAGDAD.) Az iraki vezérkari főnök nek és a légi haderő főparancsnoká-nak gyilkosa vallomásaiban a személyi bosszút jelöli meg tettének indító okaként.

(GENF.) Kellemetlen helyzetbe ju-tott Del Vayo, a köztársasági Spanyol-ország genfi delegátusa. Gépkocsijáról egy Genfben tartózkodó emigráns ugyanis kijelentette, hogy lopott és az ő tulajdona. Mivel állításait okmány-szerűleg is igazolta, a svájci rendőrség az autót Del Vayótól elkobozta és jo-got tulajdonosának adta vissza.

(NEWYORK.) A Chrysler-művek munkásainak sztrájkja még mindig tart, mert az egyeztető tárgyalások nem vezettek eredményre.

— Dr. Gündisch Mihály fogorvos sza-badságáról hazaérkezett és újból ren-del, délelőtt 9—12 és délután 6—8-ig. Str. Memorandului 9. Telefon 10—85.

— EGYÉVES KERESKEDELMI TAN-FOLYAMRA beiratkozás és felvilágosi-tás Cal. Reg. Carol II. 26.

— Felhívás. Mindazok, akik katonai könyvecskét kértek, annak átvétele cél-jából jelentkezzenek a központi rendőrség 45-ös számú szobájában (biroul de proceduri).

— LEZUHANT REPÜLŐGÉPEVEL AZ UJSÁGÍRÓ-PILOTA. Az otopenii légi kikötőben Sandu Tudor ismertnevű ujsá-gíró által vezetett repülőgép téves mozdulat folytán 50 méter magassá-gból lezuhant. A gép teljesen tönkre-ment, Sandu Tudor könnyebben meg-sebesült. Beszállították a kórházba.

— Halálos szerencsétlenség az ország-uton. Dimancescu londoni követségi saj-tótanácsos gépkocsija, amelyet Cercela-ru sofőr vezetett, Targovisteből Buka-restbe igyekezett. A gépben Dimances-cu és V. Radulescu tábornok ültek. Az autó előtt egy szekér, azelőtt pedig ke-rékpáron G. Vlasceanu Dobrin községi pénztáros haladt. A sofőr ki akarta ke-rülni a szekert, de ugyanebben a pilla-natban eléje került a kerékpáros, akit az autó elkapott és halálra roncolt. A vizsgálat megindult.

A kínai nemzetgyűlés élet-halál harcot hirdet Japánnal szemben

Teljes erővel tombol a küzdelem Sanghai körül és Észak-Kína számos helyén. Ismeretlen tengeralattjáró torpedótámadást kíséreltek meg egy francia gőzös ellen a spanyol vizek mentén

(NANKING.) A Kuomintang értekezletén a háború időtartamára rendkívül nagyfontosságú határozatokat hoztak. És pedig 1. A párt minden tagja aláveti magát az állami törvényeknek és rendeleteinek. 2. Feltétlenül engedelmeskedik a katonai hatóságoknak. 3. A harcokban mindig elől lesz és a harcok színteréről utolsónak távozik. 4. Ha katonai szolgálatra behívják, azonnal jelentkezik. 5. Megszünteti minden nézeteltérést a párt keretein belül és más politikai csoportok felé is, mert együtt akar élni, vagy halni Kínával. 6. Minden tekintetben a hatóságok segítségére lesz a rend és béke fenntartásánál. 7. Közreműködik a párt megfelelő katonai megszervezésében.

Ugyanakkor Sanghaiból jelentik, hogy

az ágyu- és gépfegyverharc reggel óta ismét kiújult. A Sapei negyedben óriási tűz keletkezett, amely az egész kerületet pusztulással fenyegeti.

A harcok nyugat felé haladnak előre és több helyen véres ütközetek folynak. Vad harc dúl a szuceui öbölben is, amelynek déli részét a kínaiak, északi partvidékét a japánok tartják megszállva.

A kínai hatóságok a Jancseng-kiang folyón számos hajót elsüllyesztettek, hogy a japán hajók előrenyomulását megakadályozzák. A kínaiak visszafoglalták Hankeutól északra a Sucei egyetemet, amely napok óta a japánok birtokában volt.

Tokiói híradás szerint

egy kínai repülőgép japán főhadiszállást akarta bombázni, de elűzték. Sanghai és Nagasaki között a kínaiak elvágták a kábel összeköttetést.

MOSZKVA ÉS TOKIO JEGYZÉK VÁLTÁSA

Ugyanakkor Moszkvából jelentik, hogy Hirota külügyminiszter most adta meg válaszáat a szovjet augusztus 1-i tiltakozó jegyzékére a tiencsini orosz konzulátus elleni támadással kapcsolatban. A japán jegyzék kijelenti, hogy a japán hatóságoknak semmi közük nem volt ehhez a támadáshoz. Tokió mégis hajlandó hozzájárulni, hogy a tiencsini japán és orosz konzulok együttesen vizsgálják meg a dolgot. A szovjet elvétel szemben azt javasolta, hogy egy harmadik nagy hatalom konzulját vonják be a vizsgálatba, de Japán erről hallani sem hajlandó.

Az északkeleti eseményekkel kapcsolatosan különben

a moszkvai Tass ügynökség hangsúlyozza, hogy a szovjet semmiféle katonai tanácsadókat nem küldött Kínába és az idevonatkozó híradások célzatosak.

Washingtonból pedig annak híre érkezik, hogy Hull külügyminiszter kijelentése szerint

bár a sanghaji helyzet igen súlyosnak látszik, az amerikai kormány még nem gondolt arra, hogy a Filippini szigetekre csapaterősítést küldjön.

AZ ANGOL KORMÁNY FEHÉR KÖNYVE

(LONDON.) Az angol kormány Fehér Könyvet adott ki Palesztina kérdésével kapcsolatban a London és Washington között lefolyt levélváltásról. A Fehér Könyv tartalmazza Bingham amerikai nagykövet levelét, aki az Egyesült Államok palesztinai jogainak biztosítását kérte. Eden válaszában hangsúlyozza, hogy az idevonat-

kozó angol-amerikai egyezmény értelmében, ha Anglia a mandátumnál változtatásokat visz keresztül, úgy ezzel együtt a Palesztinára vonatkozó egyezmények is megfelelően módosulnak.

Ujabb torpedótámadás

(PÁRIS.) Tegnap este Tuniszba érkezett a Pararés francia teherhajó, amelynek kapitány jelentést tett a kikötői hatóságoknak arról, hogy

közvetlenül a hajó orra előtt a spanyol vizek mentén torpedó robbant, amely szerencsére nem ejtett kárt a gőzösben. Kevéssel ezután ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró bukkant fel a vízből,

minthogy pedig most ez az eset áll fenn, az Egyesült Államoknak és Angliának új megállapodást kellene kötnie Palesztina kérdésében.

najd nyomtalanul eltűnt.

LITVINOV TALÁLKOZIK TITULESCUVAL

(BÉCS.) Litvinov orosz külügyi népbiztos két napi tartózkodás után Gastein földőhelyre utazott.

Itt tartózkodik Titulescu volt román külügyminiszter is, aki állítólag találkozni és tanácskozni fog Litvinovval.

Hét súlyos falusi sebesültje van a besszarábiai kóbor cigányok és a negrestii parasztek közötti véres verekezésnek

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az éjszaka folyamán 53 tagú besszarábiai kóbor cigánybanda vonult városunkon át Csucsá felé 15 szekérrel. A közeli Negresti községben a kóbor cigánybanda garázdálkodni kezdett, mire a falu lakossága ki akarta kergetni őket a község határából. A cigányok szembe szálltak a flusiakkal, erre hatalmas verekezés tört ki a két tábor között. A

verekezés során a kóbor cigányok hét falusit félholtra vertek és ezeket súlyos állapotban szállították be a klinikára. A cigányok ezután elmenekültek, de Csucsán túl Bucsa község határában a távbeszélőn értesített csucsai és környéki csendőrség ártalmatlanná tette őket és valamennyijüket előállították a csendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatásukat.

Erkölcstelen merénylet, uccai botlópási ügyek és autóbusz-tejeskocsi összeütközése foglalkoztatták tegnap és ma a rendőrséget

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Feljelentések özöne foglalkoztatta tegnap és ma a rendőrséget. A feljelentésekből kifolyólag ma délelőtt letartóztatták Lakatos Miklós Tiganilor telepi 24 éves gyári munkást, aki tegnapelőtt este erkölcstelen merényletet követett el A. Irina Iris elepi 11 éves kislány ellen. Lakatos kihallgatása folyamatban van.

Hecht Kálmán Dragalina-ucca 13. szám alatt lakó cipész bejelentette, hogy tegnap délután ismeretlen tettes lakásából 5000 lej értékű öltönyt elvitt.

Ma délelőtt a Reg. Ferdinand és O. Iosif-uccák sarkán Horváth Miklós mérai gazdálkodó tejeskocsija, amelyet 15 éves János nevű fia hajtott, belefutott a vasútállomás felé szabályszerűen haladó 506. Cluj jelzésű autóbuszba. Az összeütközés folytán a falusi kocsis súlyosan megrongálódott. A karambol színhelyére az I. ker. rendőrség egyik tisztviselője szállott ki és jegyzőkönyvet vett fel az esetről.

Tegnap este 7 óra tájban

kinos uccai botrány játszódott le a Jegybank és az I. ker. rendőrség állomáshelye közötti utvonalon. Négy rendőr egy ittas fellábu férfit cipelt befelé, de a duhajkodó rokkant minduntalan kiszabadította magát a rendőrök kezéből, ütötte, verte őket és egyiknek az egyenruháját is leszaggatta.

Közben többszáz főnyi tömeg sereglett össze az incidens nyomában, akit a rendőrök csak nagy-nehezen tudtak előállítani az első kerületre.

Itt kiderült, hogy Ilies József kollással azonos, aki állandóan kihi-vóan szokott fellépni azokkal a járókelőkkel szemben, akik nem akarják neki pénzt adni és inzultálja is őket.

A botrányokozó férfi ügyében folyik az eljárás.

Doronggal verte agyon barátját a zámszentkirályi téglagyári munkás

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Ma éjjeli Mátyé Sándor 50 éves zámszentkirályi téglagyári munkás együtt pálinkázott és evett Székér János 60 éves odaváló munkás barátjával, akivel az egyre sürűbben fogyasztott szesz következtében összeszólalkozott. Székér János a szóváltás hevében egy hatalmas dorongot ragadott fel, amellyel olyan szerencsétlenül vágta fejbe társát, hogy az bezúzott koponyával holtan terült el a tett színhelyén. A bánffyhungyadi hatóságok a gyilkost letartóztatták, míg a halottat be szállították a bonctani intézetbe.

Szekér János ma béklyóba verve átszállították a kolozsvári központi rendőrségre, ahonnan kihallgatása után átkísérik az ügyészség fogházába.

— Igazgatóságot állít fel városunkban a Nemzeti Turisztikai Hivatal. A Nemzeti Turisztikai Hivatal igazgatóságot állít fel városunkban az erdélyi fürdőhelyek látogatásának és a turisztikai élet fellendítésének fokozására. Az igazgatóság hír szerint egy folyóirat kiadását is tervbe vette.

Gyerünk szorakozni a

MIRISZLAY BOROZÓBA

a volt Tornavivoda mellett,
Str. Masaryk No. 3.

Hosszaszói borok termelői
árban.

Tekepálya. — 2 fogásos vacsora
1 negyed liter borral 25 lei.

— Francia vendégek városunkban. Érdekes vendégek jöttek Kolozsvárra. Pénteken este 8 óra 5 perckor ugyanis egy 32 tagú francia társaság érkezett városunkba, két Jézusrendi atya vezetésével. Orvosok, ügyvédek és a hozzájuk tartozó hölgyek. Az állomáson a különböző hatóságok képviselői fogadták a vendégeket. Ott volt Racovita professzor, a kiváló geológus, továbbá dr. Horváth rendőrkezes, dr. Ciuca Kolozsmegye alprefektusa, Agarbiceanu esperes, jeles író, Hossu görög-katolikus püspök képviselője, továbbá dr. Purje orvos, városi tanácsos, aki a polgármester képviseletében jelent meg. A francia vendégeket R. T. Dasonville Jézus-rendi atya vezette. Dr. Purje francia nyelven köszöntötte a társaságot. Utána Agarbiceanu esperes dr. Ciuca alprefektus román nyelven mondatk üdvözlő beszédet. Racovita tanár ugyancsak francia nyelven szólott a vendégekhez. Dasonville atya meleg szavakkal válaszolt az üdvözlő beszédekre, majd a társaságot a rendelkezésükre bocsátott autóbuszokhoz vezették és szállásukra kísérték őket. A vendégek ma délelőtt megnézték a város nevezetességeit, azután a déli fél 1 órai vonattal tovább utaztak a főváros felé.

— Rendőri hírek. Ma a déli órákban a 241 Oradea jelzésű luxusautó, amelyet Lázár Liviu egyetemi tanár, orsz. gyűlési képviselő vezetett, a Str. Duca-n elűtötte Gazsó Pál 17 éves Capitan Ignat 13. szám alatt lakó asztalosmestert, aki a balkarján szenvedett súlyosabb sérüléseket. A sebesültet a klinikára szállították. — Ma délelőtt a rendőrség bünygyi osztlván a Tanitók Bányának igazgatója ismeretlen zsebmetsző ellen tett feljelentést, aki abban a pillanatban, amikor az igazgató egyik ügyfelét kísérte ki, a feljelentő zsebéből egy öt-ezerlejes aranyórát emelt ki. A rendőrség nyomoz.

— Tekéző-mérkőzés Szászfehéren. A Tekéző Szövetség Matador csapata vasárnap délután 3 órakor Szászfehéren megy. ahol mérkőzést játszik az ottani tűzoltók csapatával.

— Francia miniszter utazott át Kolozsváron. Tegnap Jean Rucart francia egészségügyi miniszter utazott át városunkon. A miniszter feleségével és fiával Kiewbe, Oroszországba utazik, de mivel repülőgépe, amelyen érkezett csak félnapos szünet után folytatja tovább útját, kiszállott néhány órára városunkba.

— Oxfordi üdvözlés dr. Boros unitárius püspöknek. A szabadelvű keresztények és unitáriusok oxfordi nagygyűlése most dr. Hail és dr. Holk kongresszusi elnökök aláírásával üdvözlő átiratot intézett dr. Boros György erdélyi unitárius püspökhöz.

— Bárka-szerencsétlenség a Fekete-tengeren. Egy Cluj 519 jelzésű vitorlás halászbárka roncsait tegnap a hullámok partra vetették, valamint Vantu főhadnagy holttestét. A bárka a főhadnagyon kívül még négy utassal indult el, akiknek sorsáról mit sem tudnak és felkutatásukra mentőhajók mentek ki a tengerre.

— A nankingi kormány nevével széghamoskodtak a Bánságban. Temesvárról jelentik: A bánsági községekben egy jólöltözött férfi bukkant fel a napokban és mint a nankingi kormány állítólagos megbízottja, önkénteseket toborzott Kína számára. A jelentkezőktől fejenként ötszáz lej biztosítékot vett fel, majd nyomtalanul eltűnt. Kiderült, hogy az illető közönséges széghamos. Felkutatására a nyomozás folyik.

CENZURAT.

Okok és okozatok

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

„Ha egy nemzet nem akarja a saját fegyvereit viselni, előbb vagy utóbb arra kényszerül, hogy a másokét hordja: ...” Mussolini mondotta Catinában e szavakat az olasz hadsereg szicíliai hadgyakorlatai során. Ez leggyakrabban egyenes beszéd s félre nem érthető. Azt jelenti: Olaszországnak az eddiginél is nagyobb mértékben fegyverkeznie kell. Ki ellen és mi ellen? ... A szinte végsőszóra megrendezett szicíliai hadgyakorlatnak egyébként is furcsa ize van. Az angol—olasz egyezkedő tárgyalások idején mindenestre értelmetlennek látszana, ha ... Nos, igen, ha nem tudnók, hogy ok nélkül semmi sem történik. A szavak értékéről és jelentőségéről vallott talleyrandi mondást már sokszor elismertük. Annyi tény, hogy a duce is mást gondolt, mint amit mond. Szavai szerint a szicíliai gyakorlatok Itália békés szándékait vannak hivatva szolgálni. De miért kellett pont éppen most, amikor London és Róma egyezkedik, a fegyvereket a Földközi tenger egyik legexponáltabb pontján csörgetni? Mussolini nyilván eléggé jól ismeri a történelmet s különösen Itália történelmét. Az a gyanunk, hogy Brennus gall vezér példáját utánozza, amikor kardot dobott is ama bizonyos mérleg serpenyőjébe, hogy az igazságot a maga javára bilentse. Mert alku folyik most Róma és London között. Az angolok — kényszerű okok hatása alatt — eléggé engedékenyeknek mutatkoznak. De a duce, úgy látszik, gyökeréig ki akarja aknázni a kedvező helyzetet és mind inkább többet követel. A szicíliai próba háború tehát egy kis barátságos noszogatóst jelent London felé. És bizony, bizony Nagybritanniának nincs más választása: Vagy elfogadni az olasz követeléseket, vagy felvenni a három oldalról is feléje hajított provokáló keztyűt. Ahogy a dolgok állnak, minden valószínűség amellet szót, hogy meg fogja adni a Mussolini által követelt újabb „ráadást.”

2.

A világpolitika zűrzavara mindinkább három mag. — azaz, hogy stilszerűen szólva: három tengely — körül kavarg. Az első a spanyol — s a vele kapcsolatos földközi tengeri kérdés. A második a távolkeleti, mind végzetesebbé váló japán— kínai probléma. A harmadik s látszólag legveszélytelenebb: a kelet és közép-európai helyzet alakulása. Mind a három tengelyhez közvetve vagy közvetlenül az államok egész sorát különböző érdekek erős szálai fűzik. Sorrend szerint a legegyszerűbb a spanyol ügy. Aligha tévednek, akik szerint a másik két kérdés kiéleződése csak velejárója, vagy mondjuk így: következménye annak. ... Meg voltak nélküle is, de súlyuk, helyesebben veszedelmességük a spanyol helyzet elfajulásával párhuzamosan növekedett. ... Ibéria félszigetének problémája ugyanis — ma már jól tudjuk, — elsősorban angol—francia—német—olasz— orosz probléma. A köztársasági és a fölkelő seregek tusái során tulajdonképpen az előbb említett államok mérkőznek, természetesen egyelőre kevesebb rizikóval, mintha közvetlenül mérnék össze erejüket. Am bizonyos jelenségek riasztó lehetőségre engednek következtetni. ... Egy bizonyos: a távolkeleti tüzet azok a kezek gyújtották, amelyek jobb ügyhöz méltó buzgalommal a spanyol máglya körül is szorgoskodtak. Egy orosz szállóige szerint: „Kapard meg a kozákot s kibujik alóla a tatár!” Némi szabadossággal így is mondhatnók: Kapard meg a spanyol ügyet s kibujik mögüle a földközi tengeri, a közép-európai, a keletafrikai, a szuezi, a vöröstengeri, közel- és távolkeleti probléma. Hogy a németek gyarmatigényeinek követeléseiről ne is beszéljünk! Ha a felsorolt problémák egy részét szépsze rével meg lehetne oldani, hamarosan kialudna az ibériai máglya tüze. Nos, az angol—olasz egyezkedés e felét céloz.

3.

„Oszd meg őket és uralkodj rajtuk!”

Anglia külpolitikájának vonalvezetése évtizedek óta ezen a taktikán alapszik. Eddig még mindig sikeresnek bizonyult. A földközi tengeri egyezkedés is azt célozza, hogy megbontsa Berlin és Róma barátságát. Amint a jelek mutatják: nem eredménytelenül. Mussolini okos ember és tudja: a Londonnal való egyezkedés feltétlenül hasznot jelent Itália számára. Berlin barátsága ellenben nagyon is problematikus értékű. Német jelszó: „Az ellenségnek csak a szemét kell meghagyni, hogy sirni tudjon!” De ugyancsak német jelszó: „Deutschland, Deutschland über alles!” Vagyis: Ellenséggel és baráttal szemben egyformán meg kell védeni Németország érdekeit. Nem csoda tehát, hogy Róma megragadja a legelső kedvező alkalmat és London felé fordul. Miről van szó? Olaszország spanyol földön csak másodsorban érdekelt. Pantellaria, Dodekanesos és egyéb olasz szigetek — s nem utolsósorban Szicília — birtokában a Spanyolországhoz tartozó Balearok csak keveset jelentenek. Birtoklásuk minden esetre nem éri meg azt a kockázatot, hogy Angliát végleg elidegenítsék maguk mellől. Viszont az angolok a hagyományos ötvenszázalékos egyezkedő formula jegyében szívesen tesznek engedményeket Itáliának Keletafrikában, a Földközi tengeren, a Szeu-i csatorna birtoklása terén és a Vörös tenger partjai körül, ha egyébként világbirodalmi érdekeiket biztosítva láthatják. Értelme tehát a németek idegeskedése. És ebből a szempontból szemlélve az angol és francia hajók elleni legutóbbi bombatámadásokat, sok mindent megérthetünk. Francoék a köztársasági kormányt vádolják, hogy szerintük álcázott repülőgépek követték volna el a támadást. Viszont hivatalos angol és francia források kétségen kívül a felkelők által végrehajtott repülő-támadásról beszélnek.

4.

Mi az igazság ebben a kérdésben? Tárgyi bizonyítékok sajnos, egyelőre nem állnak a rendelkezésünkre s csak a józan logikára támaszkodhatunk. Mit mond tehát az észszerű felfogás e tekintetben? Berlin szerint is a repülő-támadást a köztársasági seregek szolgálatában álló és kalózlógó alatt dolgozó orosz repülőket hajtották végre. Hivatkoznak a Deutschland és a Leipzig csatahajók esetére. Nos, mindkét példát sántít. A Deutschlandot csakugyan köztársasági repülőket támadták meg, de azért, mert jogtalanul olyan vizeken tartózkodott, ahol semmi keresni valója nem volt és ezenkívül gépfegyver tüzrel fogadta a cirkáló köztársasági repülőket. A Leipzig elleni állítólagos torpedótámadás meg egyáltalán nem is lett bebizonyítva. Már most mi érdeke a Távolkeleten amugyis túlságosan lefoglalt Szovjetországnak, hogy Európában elmérgesítse a helyzetet? Hiszen maga ellen ingerelve a vele szemben ellenséges hatalmakat, nagy katonai erőket kellene lekötnie az európai határokon. A szovjet vezérek taktikai készsége bizony nem mindig állta ki a tűzpróbát. Annakra azonban még sem vakok, hogy egy ilyen kockázatos és kiszámíthatatlan következményekkel járó kalandba sodornák Szovjetországot. Moszkvának éppen most föltétlenül békére és nyugalomra van szüksége, hogy minden erejét egyrészt belső nyugtalanságainak levezetésére, másrészt a távolkeleti japán veszedelem kivédésére fordíthassa. Viszont ismerve a harmadik birodalom belső és külső helyzetét, feltehető, hogy végső szükségében a zavarkeltés módszereire nyúl. Egy európai háború ugyan kétséges kimenetelű lehet a számukra, de végeredményben, — amint előző történelmi példák olyan pregnánsan bizonyítják, — esetleg kedvük szerint is alakulhat a helyzet. Ezért látszik indokoltnak az angol és francia feltevés, hogy igenis Franco-féle repülő — s ezek legtöbbje német — bombázták hajóikat.

5.

Igen: a zavarosban némelyek nagy-

szerűen tudnak halászni. Az angol—olasz egyezkedő tárgyalások pedig túlságosan közel érintik a német érdekeket. A Berlin—római tengely a kez kezét mos elvén épült fel. Nem kétséges, hogy Olaszországnak külpolitikai és gazdasági érdekei elérése szempontjából valóban szüksége volt a Harmadik Birodalom támogatására. De az még sokkal bizonyosabb, hogy a németek mindennél inkább rá vannak szorulva az olaszokra. Itálián kívül valamennyi számba jöhető nagyhatalom ellensége — vagy a legjobb esetben közönyösen — viseltetik velük szemben. Pedig a Harmadik Birodalom urai sokfelé megpróbálkoztak. Például a birodalmi érdekek feláldozása árán is barátságot ajánlottak Varsónak, noha a danzigi korridor, amely valósággal ketté hasítja Poroszországot, gyötrelmes sebe a birodalmi németiségnek. Azután, amint Ribbentrop és Schacht hiábavaló próbálkozásai bizonyítják Angliát is megpróbálták a maguk oldalára édesgetni. Csakhogy London pontosan tudja: Az erőre kapó és biztos nyeregbe kerülő Harmadik Birodalom előbb vagy utóbb végzetes veszedelmet jelenthet az angol világhatalomra nézve. Ez a magyarázata, hogy míg Rómával szemben a legmesszebbmenő engedékenységre is hajlamosak, addig Berlin ajánlásait minden esetben hűvös udvariassággal utasítják vissza. Nem véletlen, hogy London a Rómával való egyezkedéssel párhuzamosan Közép-európában is arra törekszik, hogy erőteljesen megvethesse a lábát. Berlin és Varsó barátságát angol kezek tették jégre. Ugyanigy angol kezek egyengetik a lengyel—román barátság útját is. Jugoszláviában már régebben kiépítették kapcsolataikat. Egyszóval mindenfelé gátakat igyekeznek emelni a német befolyás elé.

6.

Nem csoda, hogy London és Berlin között újabban megint kellemetlenül kiélesedett a helyzet. A zavarkeltés néha bevalik, néha nem. Az angol Intelligence Service mindenesetre elég éberszemű ahhoz, hogy még a kezdetek kezdetén fülön tudja fogni a bajkeverőket. Sok mindennél meg lehet vádolni a briteket, csak eggyel nem: hogy ok nélkül bárkinek is kellemetlenkedjenek. Egészen bizonyos, hogy az angol kormány nagy oka volt rá, hogy az egyesült királyság területéről kiutasítsa a német újságírók egy részét. A mindezt megbízható és komoly Times szerint ezek nem annyira sajtószolgálatot végeztek, mint inkább abban fáradtak, hogy a kampóskeresztes eszméket elhintsek angol földön. Nos, Anglia nem mely dologban rászorul az importra, de maszlagra igazán nincsen szüksége. Az megint a német taktika módszereire vall, hogy feleletként néhány angol újságíró és köztük a Times berlini munkatársát is áttették a határon. Hiába, úgy látszik, a németek egyet sohasem fognak megtanulni: hogy a diplomácia eszközei között az érdes és acélos ökl nem foglalhat helyet. A zavarkeltésnek finomabb formái is vannak, mint amilyeneket a Harmadik Birodalom urai alkalmaznak. De ehhez évszázados gyakorlat és bizonyosfokú tapintat szükséges, — amint azt az angol és a francia példák olyan híven bizonyítják. Mindenesetre a távolkeleti tűz lángrobbantása sem vall éppen szerencsés kézzre. Hogy a japánok elvakult mohóságukban megragadták a legelső kedvezőnek vélt alkalmat, az féligmeddig érthető. Azt hitték, hogy Angliát a spanyol kérdés s a vele kapcsolatos földközi tengeri problémák olyannyira igénybe veszik, hogy nem fogja tudni távolkeleti érdekeit kellő eréllyel megvédeni. Nem egészen így történt. Azoknak, akik Tokiónak a jelet megadták, tudniok kellett volna, hogy Nagybritánia kész a legnagyobb árat is megadni annak fejében, hogy európai és közkeleti bonyodalmait záros időn belül likvidálhassa. Mert bizony, ha

néha IV. Henrik francia királynak Páris megért egy misét, Angliának ázsiai gyarmatbirtokainak biztonsága feltétlenül megér annyit, hogy Olaszországgal szemben messzemenő engedékenységet tanusítson.

7.

Az sem véletlen, hogy Berlin és Tokió egy idő óta egymásra találtak. Németek és japánok egyforma nagy étvágyu, messzire néző és céljaik felé kiemeltlen eréllyel törő népek, s egyiküknek sincs komolyan számba vehető őszinte barátja. A Harmadik Birodalom csak úgy, mint Japán, súlyos belső és külső nehézségekkel kénytelen birkózni. Ma már nem titok, hogy a német ipar nem tud megfelelő piacokat találni. Miután nyersanyagok helyeik nincsenek, nyersanyagokat csak megerődrágon tudnának beszerezni. Erre azonban nincsen megfelelő valutájuk. Ezért van azután a sokféle tilalom és rendelkezés. Ezért kell a parasztnak minden szem gabonájáról számot adni, ezért jelent értéket az azelőtt figyelemre sem méltott sokféle hulladék: rongy, csont, ócskavas, stb. ... Japánban szinte hajszál pontosan ugyanez a helyzet. A túlméretezett nagyipar csak a legnagyobb fáradsággal tudja kihelyezni gyármányait. Az eddig meghódított vagy japán ellenőrzés alá vett területek nem eléggé felvevőképesek s ami a legnagyobb baj: nyersanyagokban sem annyira gazdagok, hogy a szükségleteket ki tudják elégíteni. A belső bajok mindegyre inkább megnövekszenek. Mint egykor Németország, a modern Japán is túlságosan elindusztrializálódott. A falusi zselélek milliói tömegei a nagy városok gyártelepei és a bányavidékek felé özönlöttek. Annak ellenére, hogy a japán nép természetből fogva igénytelen és kevéssel beéri, a kereseti viszonyok mindennel ellenére már-már olyan silányak, hogy a szűk-igényű japán proletárokat sem elégítik ki. Belső elégedetlenség, imperialista mohóság: ezek azok a kényszerű hajtó rugók, amelyek a hódító japán politikát magyarázzák.

8.

Tokió céljai világosak: Toiama Ishu és Tanaka politikai végrendelete pontosan körvonalazták ezt a célt: Először meghódítani Kínát, azután az ottani mérhetetlen nyersanyagokra és ember-rezervoárra támaszkodva megsemmisíteni a fehérek uralmát Ázsiában. Mert, amint szállóigévé vált jelmondatuk büszkén hirdeti: „Ázsia az ázsiaiaké.” Ezt természetesen úgy értik, hogy Ázsiában a japánok parancsolnak és a többi nép föltétel nélkül alárendeli magát akaratuknak. No, de hát egyelőre még mindig nem nőnek a pálmák az égig. Nem is beszélve a brit impérium elsőrendű érdekeiről, a felkelő nap országa mohó előretörésében szovjet — és nem utolsósorban amerikai köröket is zavar. Az előretörő imperializmus útja néha fölfelé, olykor azonban lefelé vezet. Japánnak ipari, de mindenképp katonai okok miatt legelsősorban petróleumra van szüksége. Petróleum pedig Távolkeleten csak orosz, angol és amerikai érdekeltségek területein fordul elő. Tokió már esztendőket óta nézi sanda szemmel az Insulinde gyűjtő néven ismert holland ázsiai gyarmatbirtokokat. Nem csak azért, mert a dus televényű és sűrű lakosságú Jáva szigete piaci szempontból is elsőrendű hasznot jelentene a számára, de leginkább azért, mert Borneo, Szumatra, Celebes és utabban Timor szigetén is hatalmas petróleum forrásokat találtak. Japánnak föltétlenül számolnia kell Szovjetországgal, Nagybritánia és az északamerikai Egyesült Államok ellentállásával. Amerika például bölcsen tudja, hogy az újabb hódítások révén megerősödő Japán súlyosan veszélyeztetetheti a Csendes Óceán fölötti hegemoniáját. A pillanatnyi katonai sikerek tehát semmi esetre sem lehetnek mérvadók a jövő alakulása szempontjából. Kézen fekvő, hogy a politikai és gazdasági érdekeikben veszélyeztetett európai, illetve amerikai hatalmak — nem annyira a megtámadott Kína javáért — mint inkább a maguk érdekében — útját fogják vágni a japán előretörésnek! ...

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra- és szerjavító műhely. órák, ékszerek nagy választékban, takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosner, Regele Ferdinand 114. (— T 1131)

NEM gondor, hanem szép hullámos és tartós villanyondolást már 150 lejűtől készítünk. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondolás titka s mindezt a **NIZZA** hajfodrászat egy pár óra alatt megadja. Reg. Ferdinand 30. Apostol gyógyszerár mellett. (— T 1103)

FELESÉGÜL veszem azon urinót, elvált vagy hajadont, kinek Clujon egy közép gyárüzemnek megfelelő épület ingatlana van. Teljes című leveleket „Gyáros” jellegre kérem Nova könyvkiadóba. Memorandul 16. (— 9574)

A NŐ ÖRÖKÖS PROBLÉMÁJA! hogy divatos és jó szabó által készített ruha darabot öltönn magára. Ne mulassza el és keresse fel női divat szalonunkat Str. Berde 2. I. em. (Cal. Victoriei sarok). Czinczárné és Fülöp Ferenc, diplomával és ezüstéremmel kitüntetve. (— T 1133)

ADÁS-VÉTEL

EZÜSTTÁRGYAK, ékszer, fogak és drága kövekért legjobbat fizet Casa Orologer, Cluj, Piata Mihail Viteazul 11.

VAN eladó, beraktározandó butora? Legelőnyösebben veszek, eladok mindenféle butorokat. Rosenberger butorraktár, Cal. Victoriei 25. (— 8364)

ÖCSKARUHÁT drágán veszünk, olcsón eladunk Str. Memorandul 4, kapualatt. (9240)

PARCELLÁK 500—800 négyzetméter nagyságúak a Schultz kertészettel szemben kedvező árban és fizetési feltételek mellett eladók. Információk a helyszínen vasárnap egész nap Str. Dragos Voda 34. (— 9370)

ELADÓ házastelek 1250 négyzetméter. Str. Fabrica de zahar 50. (— 9617)

ELADÓ jövedelmező ház a belvárosban 6000 havi. Érdeklődni: Str. Petru Rares 14, délután 1—3-ig. (— 9651)

VILÁGCSODA! Üvegkészlet hat személyre, huszonegy darab, gyönyörű csiszolással, különféle színekben csak 275 lej. Nagyon szép névnap, vagy menyasszonyi ajándék **KEREKES** porcellán csarnok, Cluj. (— T 1180)

EGY szoba, pincével, tyuketrec, disznóól, faskamrás egész parcella gyümölcsös kerttel eladó. Str. Sft. Gheorghe 19. (— 9645)

HASZNÁLT ruhákat veszek és eladok. Str. Regina Maria 24. (— 9207)

KERESEK megvételre 600.000 lejig lehetőleg belvárosban jól jövedelmező házat. Ügynökök nem díjaztatnak. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek. „M.” jellegre. (T 1179)

ÖCSKA RUHÁT, téli kabátokat magas árban veszek, dus választékban eladók. Str. Reg. Maria 6. Grünfeld. (— 9464)

KERESEK városi bundához prima szőrmebérlést. Ajánlatokat „Kifogástalan” jellegre a kiadóba. (— 9670)

HÁZTELEK, 15 méteres fronttal főtér-től néhány lépésnyire eladó. Cim a kiadóban. (— 9668)

JÓKARBAN levő szép ebédőlcson eladó. Cal. Traian 47. (— 9660)

EGY komplett furniros háló eladó. Cal. Decebal 8. (— 9656)

JÓKARBAN levő motorkerékpár „Monett Goan” 2 ütemű, olcsón eladó. Megtekinthető a sportarénában a „Halál Globus” nál. (— 9657)

BRATIANU u. 10 sz. alatti lebontandó ház eladó. Érdeklődni Cal. Reg. Ferdinand 34. I. 8. (— 9669)

ELADÓ 250 köbcentis „Peugeot” motorkerékpár. Str. Aventuriosoa 42, d. u. 5-től (9689)

LEGMODERNEBB konyhaberendezés eladó. Str. Regina Maria 51., udvarban asztalosnál. (— 9683)

OLCSÓN eladó egy új zománczott gyermekágy. Str. Gh. Baritiu 8 sz. Asztalos. (— 9694)

50 lejért 2 kg. fehér mosószappan kapható „Heinrich” reklámozatában. Str. Memorandul 4. (T 1135)

ZONGORÁK, cimbalmok, linoleum perzsa szőnyegek, ezüst-készlet, gyöngyházberakások tükrök, szelők és asztalterítők lőszőr matracok, használt ruhák és sok más, tárgy feltűnő olcsón vásárolható „Balkan Bazarban”. Str. Juliu Maniu 6. (— T 1145)

ÜGYNÖKSÉG Clujon fűszer csemege üzletekben, büffekben és bodegákban bevettve képviselőket vállal. Megkeresést „Garanciaképes” jellegre a kiadóba kér. (— 9315)

KERESEK megvételre 180 hold körüli esetleg nagyobb földbirtokot circa fele részben szántó, a többi kaszáló, legelő, erdő, jó ut mentén, vasutól nem messze Cluj és Somes megyékben, vagy Salaj és Satmar délkeleti részein. Arájánlatokat Kauntz Wilhelm, Cluj, str. Fântânele 58 címre kérjük. (— 9338)

UZEMBEN megtekinthető 77 HP szivógázmotor jutányosan eladó. Jelige: „Generátorral együtt”. (— 9361)

PARCELLÁK 500—800 négyzetméter nagyságúak a Schultz kertészettel szemben kedvező árban és fizetési feltételek mellett eladók. Információk a helyszínen vasárnap egész nap Str. Dragos Voda 34. (— 9370)

3 LAKÁSBÓL álló ház kerttel eladó. Str. Gen. Grigorescu 100. (— 8663)

TELEKI ARVÉD gépeiből egy nyolcas Garrez locomobil, 2 Rekord vetőgép, kombinálva műtrágyavetővel, Ásványi kukoricaszártpő-gép, triörök, rosták, repa-magtisztító, Kirchner-Leipzig famegmunkáló gépek, komplett műmalom. Cluj, Ürmössynél, Cal. Reg. Carol II. 73. — T 1042

PURIFICATOR szabadalmazott készülék, legelőkeletesebben dolgozik, minden cséplőre könnyen felszerelhető. Kérjen prospektust. Desider Friedrich Timisoara, Str. Pop de Baseseti 14. (— 4955)

ZSAKSZÖNYEGEK kivarrva nagyon olcsón eladók. Megtekinthető Piata Unirii 22. trafik, Scherg mellett. (P 4504)

FORD autó, nyitott, ötüléses, jókarban olcsón eladó. Str. Vas. Alexandri 2. (— P 4520)

AZONNAL eladó ház szoba, konyha, speiz, veranda, ugyanezen a telken kicsi külön szoba. Érdeklődni: Calea Mareschal Foch 99. Bodega. (— 9482)

MESZÁROSOK, hentesek! Három szoba konyha, 40 disznóra való ól, stb. eladó, vagy kiadó. Cluj, Str. Tribunalul Ciurleanu 40. (— 9515)

FAJPARADICSOM, eperpalánták nagyon olcsón kaphatók. Str. Sft. Gheorghe 13. (— 9525)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladók. Cal. Decebal 3. (— 9642)

SIMANHENGERT valcni eladó. Str. Carpatilor 6. (— 9286)

ASSZONYOM, GONDOLJON A REK-KENŐ NYÁRI NÁPOKRA, hogy mit szenvedett Ön a kályha mellett; sürgősen keresse fel a **MOSKOVITS ÉS TÁRSA** céget Cluj, főpostával szemben, ahol különleges petrogázfűtőt legolcsóbban vásárol Takarékoságra is. (— T 1141)

BELVÁROSBA 33 méteres frontu 2700 négyzetméteres értékes telek emeletes komfortos házzal családi okok miatt sürgősen eladó, több családi és bérházakra megbízásom van 45 ezertől 4 millió lejig Roma kereskedelmi iroda, Bocsánczy, Str. Memorandul 9. (T 1194)

HORDÓK olcsón eladók. Megtekinthetők Str. Saguna 5., földszint, reggel, délel. (P 4538)

ELADÓ irodai vagy magánhasználatra masszív kőrisfa íróasztal. Mikeházinál. Str. Aurel Popovici 3. (P 4545)

PALOTA építésre nagyon alkalmas központon fekvő ház gyönyörű kerttel, Cluj, Str. Paris 7. eladó. (T 1193)

ELADÓ új komfortos családi ház. Cim a kiadóban. (— 9688)

JÓKARBAN levő cserépkályhák eladók. Str. Neagra No. 3. (9661)

KÉT kis ajtó, egyik tapéta, tokkal eladó. olcsón. Str. Episcop Ivan 7. Tulajdonos. (9666)

VIDÉKEN eladó, esetleg bérbeadó egy jömeneteli vendéglő, tekepályával. Olcsó házbér, adómentesség. Cim a kiadóban. (— V 9662)

ZONGORA kitűnő hangu wieni Pokorny márka eladó. Str. Florilor 13. (— 9664)

TÖKEBEFEKTETÉSRE alkalmas 11 százalékos jövedelmező ház 650 ezer lejért eladó. Str. Chintaului 93. (9634)

MÉLY gyermekkocsi eladó. Cal. Victoriei 118. sz. (9641)

ELADÓ 77 méter tölgyfaoszlopos szeges drótkerítés kétféle nyíló nagy és egy kis kapuval. Értekezni a Békás-i pástornál, vagy Goldis ucca 8. szám alatti házfelügyelőnél. (T 1182)

ELADÓ egy perzsa szőnyeg és egy nagy gobelin kép. Petru Maior 4. (— 9671)

MEGVÉTELRE keresek jókarban levő olcsó Dániel-kályhát. Özv. Zagonné, Strada Ciordas No. 4. (9696)

EZÜST evőeszközt vennék, kizárólag jókarban levő 12 személyest. Megkeresést „Ezüstnemű” jellegre a kiadóba. (— T 1125)

BUTOROK, matracok, diványok, tükrök mosdók Ehrlingernél eladók. Str. Duca 7. (— P 4540)

AUTÓKAROSSZÉRIA, használt, teljesen jókarban levő 15 személy, olcsón, sürgősen eladó. Rigó karosszéria készítőnél. C. Marchal Foch 145. (— P 4542)

ALLAST KAPHAT

HAZMESTERT keresek villany és víz-szerelő előnyben. Str. Baba Novac No 16. (— 9676)

BEJÁRÓ azonnalra felvétetik. Str. Maioara 71f. Ujvárosi villa, emelet. (P 4537)

NEMET leányt keresek két gyermek mellé. Írásbeli ajánlatok Simonné, Turda Cosbuc 7. kéretnek. (— v P 4539)

JÓ családból való ügyes kifutólányt keresünk azonnalra „Anny” kalapszalonn. C. Reg. Ferdinand 26. (9700)

TANULÓ villanyszerelőnek felvétetik. C. Motilor 49. (— P 4541)

PERFEKT manikűröző nőt felvesz Károlyi fodrász, Str. Juliu Maniu 4. (9687)

SZERENY egyedüli magyar jobb nő 40 év körüli molett kerestetik magános urhoz vidékre. Leveleket Nagy Péter, Dej továbbít. (— v T 1187)

KERESEK mindenest kis családhoz, lehetőleg németet. Cim: Benfea gör. keleti lelkész, Ciucea, jud. Cluj. (— v T 1188)

CEMENT és műköiparban jártas művezető, esetleg fiatal mérnök sürgősen kerestetik. Ajánlatok eddigi működés és igények megjelölésével „Építési vállalat” címre a kiadóba kéretnek. (— 9580)

CUKORKAGYÁR keres azonnali belépésre laboránst, ki elsőrendű desszerteken kívül a cukor és csokoládé-dragée készítését is tökéletesen érti. Ajánlatok „Bons” jellegre a lap kiadóhivatalába küldendők. (— T 1192)

TEXTILES kereskedősegéd azonnalra kerestetik. Szombaton zárva. Áron Márton, Str. Dacia 5. (9618)

GYERMEKTELEN házaspár keres szeptember elsejére mindenest szakácsnőt, aki a háztartás minden ágazatában teljes jártassággal bír. Cim a kiadóban. (9697)

ÜGYES masamód leányt felvesz Victoria Reg. Ferdinand 3. (— 9615)

VASALÓÖNTÖT, egy szijgyártót felveszünk. Uzinele de fier S. A. (— P 4523)

SOFÖR, aki kerti munkákban is jártas azonnal jelentkezhet. Str. Masaryk 5. (— P 4523)

TANULÓT, jömegjelenését négy közép iskolával felvesz Heller cipőüzlet. Piata Unirii. (— T 1181)

FÉNYKÉPESZ TANULÓ FIZETÉSSEL felvétetik. Foto Sárdi, Cal. Reg. Ferdinand 13. (— 9658)

MASAMOD kézilány felvétetik. Tabovits kalapszalonn. P. Unirii 15. (— 9650)

KERESEK románul beszélő jobb minde-nest és kisgyermek mellé intelligensebb nőt. Professzor Miron, Academia Agricola, Mánastur 3. (— 9639)

KÖTŐMUNKÁSOK vagy munkások felvétetnek. Helios, Str. Paris 38. — T 1165

ALLAST KERES

SAJÁT autóval rendelkező utazó, aki az egész országban jár, egy utazót vinne magával, esetleg valami cikket átvenne. „Garanciaképes utazó” jellegre „Nova” költségkölönyvtárba. (P 4532)

KÖZÉPISKOLÁSOK tanítását egyetemi hallgató elvállalja. Cim a kiadóban. (9698)

KÜLÖNFÉLÉK

Bükkfa öle 900

Télifa 1000. Részletfizetésre is adunk. Primaria dohánytőzsdében. (— 9631)

RÁDIÓKAT JAVITUNK és cserélünk Janovitz, Cluj, Cal. Ferdinand 11. (— T 1177)

NÉVNAPI és menyasszony ajándékok gyönyörű kivitelben olcsó árak mellett érkeztek **Kerekcs porcelláncsarnokba, Cluj.**

ELVESZETT Técsi József névre kiállított nyugdíjkiadvány, mivel a nyugdíjostálynál és pénztárnál bejelentettük a letiltást így a megtalálónak értéketlen, kérjük a könyvet Cal. Marechal Foch 25 Popovits tőzsdébe leadni, jutalomban részesül. (— 9675)

EGY intelligens iskolás leányt teljes elátással felvennék, hogy jó tanuló V. kereskedelmista leányomnak társa legyen. Cim: Cal. Regele Ferdinand 34., fűszerüzlet. (9667)

FEHÉRNEMŰ mosás kg. 12 lej. Str. Clemenceau 3. (9667)

ÓITUZ vendéglő megnyitott, hol jó házi-kozt kapható és finom italokról gondoskodva van. Jó cigányzene minden este. (9655)

KIADÓ LAKÁS

EGY szép tiszta szoba konyha kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 129. (— 9686)

BUTOROZOTT szoba 500, üres szoba 400 lejért kiadó. Str. Joan Ursu 8. (Grigorescu 94-nél.) (— P 4526)

MAGÁNOS urnak vagy házaspárnak igen szép elegáns butorozott 2 szoba, manzard szoba, fürdőszoba, havi kétezer lejért kiadó. Str. Regala 24. (— P 4533)

SEPTEMBER 1-re külön telek 4 szoba (kettő különbejárat) kerttel. Str. Oásanu 76. (— 9331)

KETTŐ szoba irodának vagy műhelynek kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 14. ház-mesternél. (— P 4488)

EGY butorozott szoba teljes berendezéssel eladó. Str. Avram Jancu 18, ajtó 28. (— P 4517)

MŰHELYNEK, raktárnak, laboratóriumnak alkalmas világos helyiség kiadó. Ajánlatokat „Előnyös jelige”-re a kiadóba. (— 9581)

KIADÓ Str. Avram Jancu 5. alatt emeleti uccai 4 szoba konyhas, fürdőszobás lakás november 1-re. Értekezhetni a házfelügyelőnél. Megtekinthető délelőtt 11-12 óra között. (— 9582)

KETTŐ SZOBÁS komfortos lakás kiadó november 1-re. Str. Jon Maiorescu 10. (— 9598)

KIADÓ szoba, előszoba konyha speiz összes mellékhelyiségekkel. Str. Pop Iulian 4. Grigorescu ut 53 mellett. (— 9621)

KIADÓ 2 szoba, konyha, 1 szoba, konyha, 1 nagy szoba azonnalra. Str. Iuliu Maniu 13. (P 4515)

NAGY szuterin helyiség raktárnak, vagy üzemenk kiadó. Str. N. Bălcescu 11-a. (— 9691)

KERTES villában egy nagy szoba, előszoba, fürdőszobás lakás kiadó. Str. Gojdu 9. szám. (9630)

URILEÁNY teljes ellátást kaphat. Cal. Regele Ferdinand 14. Albert. (— 9699)

SZEP butorozatlan szoba azonnal kiadó. Str. Romei 16. (— 9576)

GARZONIER fürdő és előszobával azonnalra is kiadó. Str. Gojdu 2. (9703)

KIADÓ 2 szoba fürdővel, szalonnak, rendelőnek, irdának alkalmas, külön 1 szoba mosdókagylóval, esetleg mindhárom butorozva. Eladó butorok. Cal. Reg. Ferdinand 48. (— 9536)

AZ OROSZLÁN ÉS A BÁRÁNY. Jümet belgiumi községben nagy riadalom támadt arra a hirre, a vendég-szerplő vándorcirkusz oroszlánja kiszabadult. Mindenki bezárkózott a házába és csak a cirkusz személyzete merészkedett ki a teljesen elhagyott uccákra. Az oroszlánszelidítőnek végül hírül hozták, hogy az oroszlánt a juhnyáj közelében látták. A szelidítő a legelőre sietett és ott találta az oroszlánt a bárányok között, amint az egyik bárányt békésen nyalogatta. A pásztrok természetesen régen elmenekültek. Bántódás sem embert, sem állatot nem ért.

Véres féltékenységi dráma Bécsben. A Florisdorf elnevezésű külvárosban Máthé Lajos magyar származású 35 éves munkanélküli, féltékenységből, alvó feleségének átvágta torkát, majd a vonat elé vetette magát. Máthé meghalt feleségét reménytelen állapotban vitték kórházba.

Megszállották a gyárat a sztrájkolók. Varsóból jelentik: A Krakko melletti jordanovi téglagyárban sztrájk tört ki. A munkások, akik béremelést követeltek, mert kívánságuk nem talált elfogadásra, megszállották a gyárat és így akarják a vállalatot követeléseik elfogadására kényszeríteni.

Kémszervezet a Dodekarezosz-szigeteken. Haifából jelenti a Havas ügynökség: Ideérkezett jelentések szerint a Dodekarezosz-szigeteken bizonyos agitációt lepleztek volna le. Hir szerint a hatóságok Kalinasz, Lemnasz és Théosz-szigeteken számos letartóztatást hajtottak végre. Szigorú kihallgatásuk után kémkedés gyanuja címén fogva tartották a vádlottakat, akik között több ismert személyiség is szerepel.

Büntetéstől való félelmében a vonat elé vetette magát. Bukarestből jelentik: Tegnap este Manaila Gheorghe a negyedik Rosiori ezred katonája, aki a Buzeu megyei Ianca községből származik, a Bukarest—Konstanca szer-mélyvonat elé vetette magát, amely alaktalan hűstömeggé szaggatta. A vizsgálat megállapította, hogy a katona azért lett öngyilkos, mert a szabadságáról három nappal később vonult be és erősen félt a büntetéstől.

Aramvonal

Két idősebb ur találkozik a Főtéren. Régi, de enyhe barátok lehetnek, mert tulzott kedvességgel köszöntik egymást, amiből meglátszik, hogy ritkán szoktak találkozni. Mindketten csinosan, majdnem elegánsan vannak öltözve, világos szürke ruhában, amelyhez kitűnően simul a deresedő haj színe. Mindketten egyenes tartásúak, fejüket helyén magasan tartják, szemlátomást meg akarják cáfoltatni korukat.

— Milyen jól nézel ki! — mondja az egyik.

— Hát bizony te is fiatalodsz — feleli a másik és kölcsönösen végigmustrálják egymást. Meg vannak elégedve.

— Mond csak, pajtás, de ne tagadj le egy évet sem, hány esztendő vagy? — kérdi a kevésbé fehérhajú.

— Én, kérlek alássan, tegnapelőtt multam nyolcvan.

— Ne mondd! Hát nagyszerűen konzerváld magad! Ha nem ismernék már jó pár évtizede, el sem hinném... Na és... valld be őszintén, minek köszönheted ezt a fiatalos rugékonyságot, ezt az egyenes tartást, azt az üde, ráncatlan arcot és ezt a hervadhatatlan kedélyt?

— Röviden válaszolok — mondja a másik. — Egészséges vagyok. Hogy pedig egészséges vagyok, azt annak köszönhetem, hogy keveset eszem.

— Nono, ez egy kissé merész állítás.

— De bizony így van, édes öregem. Én több mint husz éve este egyetlen egyszer mást nem ettem, mint egy kávét, kis vajjal kenyérrel. Huslevest soha sem eszem és igen gyakran fél- és egész napokat böjtölök...

Ezzel a — manapság mind gyakrabban hallható — szakszerű, rövid magyarázattal határozottan és pattogó ütemmel indokolta meg a nyolcvan éves „fiatal ur” pirospozsgás arcszínét, telt és ruganyos idomait, életkedvét, mozgási és munka teljesítményét — mert mellékesen még azt is megjegyezte, hogy ma is naponta legalább tíz órát dolgozik és megszokottság nélkül folytatja mesterségét.

Az ilyen nyolcvan éves ifju-urakról már jó néhány esztendeje megvan a világnak az új és érdekes értékelése. Sport, sok mozgás a szabadban, modern életkörülmények (egészséges, napos lakás, kevés alkohol, higiénikus munkafeltételek) lehetőleg semmi izgalom, békés és megelégedett napirend — ezek az életfeltételek már egészen megszokottá tették, hogy hetven-nyolcvan éves emberek strandolnak, elegánsan és fiatalosan öltözködnek, táncolnak és udvarolnak. Új azonban a hosszú fiatal élet titkának az az értékelése, hogy „keveset eszem” és hogy „böjtölök.” Pedig, tessék csak jól megfigyelni, ez az indoklás mind nagyobb területeket hódít. Nem akarunk a különböző új élet-rendszerekre hivatkozni, mert ezek lehetnek jók, vagy rosszak, hivatásterüségük még nincs kellőleg bebizonyítva. De utalunk arra a negatívumra, hogy manapság mind kevesebbet sajnálunk és szörnyülködünk, hogy valaki éhez. Mert ezt a szót, hogy éhség, egyre ritkábban halljuk. Bizonyára vannak most is szegény emberek, akik éheznek és az éhség gyöttrő fájdalma kínozza őket — de ezt egyre kevesebbszer halljuk és az új életértékelés miatt, ezen egyre kevesebbszer szörnyülködünk. A falusi embert, akiről pontos falurajzok megállapították, hogy naponta csak egyszer és akkor is silány ételt eszik, titkolt bocsálással mégis megcsodáljuk és talán irigyeljük is, hogy teste milyen erőse, rugalmas, milyen szép barna és milyen „vonalas.” Nincs kővérség, háj

A törvénytelen gyermek helyzete a középkor

„Játványjától” — napjainkig!...

Apja nevét kapja és egyenlő örökösödési jog illeti meg a házasságon kívül született gyermeket

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A középkor a maga nyers igazmondásával nem sokat köntörfalazott a természetes és törvénytelen gyermek elnevezése körül és „fátylyu”-nak (közönségesebb kifejezéssel „bitang”-nak) mondotta azt, aki — amint már a római korból származó igen plasztikus értelem állítja — nem törvényes ágyban született...

A reneszánsz-kor, akár törvényes, akár törvénytelen volt a gyermek, nem tartozott — esetleg alacsony sorsu — anyja, hanem mindig apja családjához, akitől aztán örökölt is.

Leonardo da Vinci, a florenzei közjegyző fia pl. szép vagyont örökölt apja után, de tud a történelem olyan törvénytelen gyermekekről is, akik apjuk után fejedelmi koronát kaptak...

Ha Corvin Mátyás tovább él, talán keresztülítette volna, hogy örököse Corvin János legyen, aki éppen úgy herceg volt, mint Don Juan d'Austria, V. Károly törvénytelen fia...

A törvénytelen származást különösen a germán nép ítélte el súlyosan, amely ezáltal nem az erényt, hanem a családfő hatalmát, illetve a családnak, mint összefüggő egésznek érdekeit védelmezte. A házasságkötés, mint a kinaiaknál ma is, nem két ember magánügye, hanem két családnak komoly gazdasági kérdése volt, mert az egyenrangú közötti házasságkötés mindig növelte az új rokonsági kapcsolatokba kerülő családok erejét és a törzsen belüli befolyását. Ha tehát egy leány, családja belegegyezése nélkül hozott világra gyermeket, vétkezvén a familia ellen, nemcsak neki, hanem a bűnös apának, sőt a törvénytelen gyermeknek is bünhődnie kellett.

A csábított és elcsábítottat még a kereszténység korában is halállal büntették, a törvénytelen származású gyermekek leldőrsését pedig zsinatnak kellett megtiltania.

Ez a szigorúság később — különösen a csábítóval szemben — enyhült, amennyiben a csábítottal nem törődtek, de az elcsábítottat kipellengérettek és a társadalomból kiközösítették. Amikor aztán a nőnek a büntetése is enyhült, a társadalom még mindig igen

szomorú megtorlást alkalmazott a — különben ártatlan — törvénytelen gyermekkel szemben, aki nem lehetett sem iparos, sem kereskedő, nem juthatott be továbbá semmiféle céhbe, nem kerülhetett egyetemre, hivatalba, sőt még anyja javait sem örökölhette. (Apai vagyongról szó sem lehetett, mert a törvénytelen gyermeknek semmi köze sem volt apja családjához.)

A törvénytelen gyermek ügye annál is inkább körülményes és nehéz kérdés, mivel régi, begyökeresedett — egyben érthetetlen — emberi tévedésről van szó. Furcsa ugyanis, hogy

az apa, aki törvényes házasságukból született gyermekeit imádja és délgeti, törvénytelen gyermekével egyáltalán nem törődik,

nem akarja őt látni és nem okoz a sorsa se örömet, se bánatot neki. Pedig testéből, véréből való ez is, de a lelkének idegen... Az ilyen állapot minden igazságtalanság között a törvénytelen gyermeknek a legkeserűbb, akit a társadalom a legsúlyosabban büntet.

Ezt a nagy tévedést csak most igyekeznek belátni és kijavítani a társadalom.

A „korrekturának” jellemző tünete az a nagyjelentőségű — egyben korszakalkotó törvény, amelyet most a dán képviselőház hozott. Ennek értelmében — ahogy azt kopenhágai jelentés alapján a „Jóestét!” is megírta, — „Dániában nincs többé törvénytelen gyermek, mert e megjelölés helyett az anyakönyvi kivonatban „házasságon kívül született”-et jegyeznek be, ami csupán ténymegállapítás és nem — megbélyegzés. Az „ig” született gyermek, apja nevét kapja és egyenlő örökösödési jog illeti meg. Olyan arányban örököl tehát, mint a házasságon belül született gyermekek... Valahol, valaha egyszer azt mondták, hogy Isten malmait lassan őrölnék. Ebben sok bölcsesség van, amennyiben a társadalom igazságtalanságait csigalassúsággal tempóban tudja csak jóvátenni... A törvénytelen gyermek, a „fátylyu” sorsa immár kezd emberibb lenni és talán már nincs is messze az idő, amikor jogilag sehol a világon nem lesz külön teher, az élet nehézségei között, a születés formája...

(r. t.)

„Korszakalkotó találmányon” dolgozik, örültséget szinlel - és fennhangon imádkozik a kivégzéstől rettegő Matuska Szilveszter

(BUDAPEST.) Az utóbbi évtizedek legelvetemültebb tömeggyilkosa, Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rém — mint ismeretes — a pestvidéki ügyészség lakója.

Matuska, akit az osztrák hatóságok büntetésének kitöltése után kiadtak Magyarországnak, börtönében még mindig a bolondot szimulálja. Fegyőreinek közeldetere tagolatlak hangokat hallat.

Eltávozásuk után lehorgasztott fővel, szótlanul magába mélyedve ül fekhelye szélén. A törvényszéki orvosok az utóbbi időkben is többször megvizsgálták a rettegett rém elmeállapotát, de megállapították róla, hogy teljesen beszámítható.

A múlt héten aztán az állandó halálfelelemben élő biatorbágyi rém frontot változtatott:

rajta, a bőre nem petyhüdt és az ereje szivós, acélos.

Ez a nyolcvanéves, „éhező” szép öreg ur önkéntelenül csavarja lelkünkbe azt a megállapítást, hogy manapság az éhezés nem is olyan rossz dolog. Lélektani visszfénye azonban ennek is

jelentkezett a pestvidéki ügyészség vezetőjénél. Alázatos szavakkal, teljesen lehiggadtan engedélyt kért arra, hogy megírassa emlékeit, ceruzát, papirost kért, mert — mint mondotta — gázsgomon az emberiség okultat, rémtetemennek lelki rugóit akarom feltárni az emberek előtt.

Egyelőre csak annyit kért, hogy kérvényét kedvezően intézzék el, mert memoárjainak megírásán kívül olyan találmányokkal is foglalkozik, amelyek az emberiség javát fogják szolgálni, amelynek megvalósulása esetén szörnyű bűnét némileg enyhítheti embertársai előtt.

MATUSKA TERVEI

A fogházügyész kérdéssel fordult Matuskához, mik azok a tervek, amelyek

van. Éhezni nem rossz akkor, ha valaki akar. Éhezni nem rossz akkor, ha valaki éhez, mert volna mit ennie. De ha nincs és ezért éhez, vissza-áramlik a múlt értékelése és keserűvé válik az a falatunk, amit — ha rágon-dolunk — nem adhatunk neki. (bj.)

agyát foglalkoztatják. Matuska bőbeszédűen előadta, hogy egy

minden eddigi rendszernél tökéletesebb repülőgépet akar szerkeszteni, amely pilóta nélkül, elektromos hullámok segítségével képes lesz minden feladatnak megfelelni.

A fogházügyész teljesítette Matuska kérését, engedélyezte Matuskáknak, hogy cellájában találmányának rajzait papírra vesse,

a biatorbágyi rém most kora hajnaltól kezdve az ágya szélén ülve rója a sorokat. Az állítja, hogy rövidesen elkészül nagy művével és akkor újból emlegetni fogják a nevét, de most már nem mint gonosztevőt, hanem mint a legnagyobb feltalálót, aki forradalmosította a repülőgéptechnikát.

A kora reggeli óráktól, késő estig, mind addig, amíg a börtön szabályok megengedik,

fáradhatatlanul dolgozik a halálra ítélt tömeggyilkos.

Csak bizonyos időközökben szakítja félbe munkáját, ilyenkor buzgón fohászkodik Matuska Szilveszter, miután éjszaka nem dolgozhatik, az ébrenlét minden óráját kihasználja, imádkozik az Istenhez, hogy szörnyű bűnére bűnbocsánatot nyerjen.

Az örök, akik a kémlelőlyukakon minden negyedórán figyelik a cellája ágyán hanykodó tömeggyilkost,

gyakran látják, hogy Matuska Szilveszter ágyán térdepel és fennhangon imádkozik. A gyér világitás mellett is megállapíthatják, hogy Matuska állandó halálfelelme gyöttrik, teljesen tisztában van helyzetével, tudja, hogy esetleg már holnap lesz rá az igazságszolgáltatás.

A kivégzéstől való rettegés foglalkoztatja ilyenkor agyát. Ebből is megállapítható, hogy az elmúlt időkben tudatosan játszott a bolondot, mert amikor magára hagyják, amikor nem tudja, hogy figyelik, teljesen józanul gondolkodik, normális ember benyomását kelti.

A BIATORBÁGYI RÉM LEVELEZÉSEI

Matuska börtönébe némi változatosságot hoz Jugoszláviában, anyjánál élő leányának levele.

A halálraítélt apa könnybeborult szemekkel olvassa gyermekének levelét. Természetesen tisztán családi jellegű közlést engednek Matuskához.

A fiatal leány csak az otthoniokról írhat. A levélben bátorításon kívül alig esik másról szó.

Matuska a börtönből havonta egyszer válaszolhat ezekre a levelekre. Az ő levelét is cenzurázzák. Leveleiben sokat foglalkozik elhunyt feleségével. Arra kéri leányát, hogy gondozza édesanyjának emlékét. Ne feledkezzen meg szerencsétlen édesanyja sirjának gondozásáról.

Ez az egyetlen érintkezése a halálraítélt biatorbágyi rémnek a külvilággal. Néha ugyan felkeresi védője, aki kívánságai felől érdeklődik, de

Matuska nem hagyja védőjét beszélni. Folyton nagytorló terveiről beszél. Őt is kérte, hogy járjon el a fogházügyészhez vezetőjénél, hogy engedjék dolgozni, mert 83-ik szabadalma korszakalkotó lesz.

Egy újságíró nemrég beszélgetett a védővel, aki jelentette, hogy már hónapokkal ezelőtt megérkezett az osztrák igazságügyminisztérium válasza, de még mindezeidig semmi bizonyos nincs: mi történik Matuskával, végrehajtják-e rajta a jogerős halálos ítéletet. Szerinte az osztrák igazságügyminisztérium válasza Matuska kivégzése ellen döntött, mert az osztrák igazságügyminiszter oly értelmű választ küldött a magyar hatóságoknak, hogy Matuskát úgy adták ki, hogy a halálos ítélet nem hajtható végre rajta.

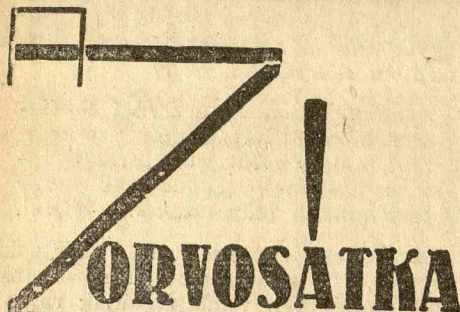
100 lei előleggel

és heti 50 lei részletfizetésre vásárolhat rőt, fért és gyermekcipőket

Memoranduloi 25

ARCO

cipőkereskedmi vállalatnál.

IRTA: EDWARD BULWER

63.

A sziklán is végighúzódott egy széles sárgás sáv. Rendszerint baltát vittem magammal hosszabb sítámra, hogy megjelöljem a kivágandó fákat. Most belehasítottam baltámmal a sziklába. A sárga ércből könnyen levált egy darab. Fényes csillogása olyan különösen érintett ebben az elhagyatott vadonban. Aranyat tartottam a kezembelen. Amiért a kulturemberek annyira tönkreteszik életüket, ime itt hevert lábam előtt a homokban. Itt tartom a kezembelen. De mit érek vele? Az én életemet nem teheti jobbá az arany csillogása. Az én szívem nehéz bánatát nem enyhíti a zsákszáma felhalmozott aranykincs sem. Mert nem adja vissza Lilian egészségét. Az én életem nem lehet jobb általa, de mennyi jót tehetek vele embertársaimmal. Elhatároztam hogy Faberrel fogom kidolgozni az arany kiaknázásának és felhasználásának tervét.

Közben leszállt az éj. Vad folyamban zuhogott az esővíz az ösvényen. Egy-egy helyen át sem lehetett gázolni a magas pocsolyán. Szerencsére könnyen ugráltam át egyik kiálló kőről vagy gyökérről a másikra. Így jutottam végre kertemig. Az akácfák édesen illatoztak az üde, friss levegőben. A virágzó gyümölcsfák, mint megannyi fehér és rózsaszín csokor, világítottak a hold fényében. Örömmel nyitottam ki a kertajtót, de milyen rettenetes volt ijedtségem, egy fehérruhás alak lépett ki a bokrok közül. Karomra tette kezét.

— Lilian! — kiáltottam fel megdöbbenve. — Hogy kerülsz ide?

— Pszt! — sugta halkan. — Senki sem tudja, hogy kilopóztam. Láttam, hogy zivatar készül és tudtam, hogy elmentél hazulról. Nagyon izgatottak voltunk mindnyájan. A cseléség elment, hogy megkeressen, de nélkülözötték vissza. Nem tudtam tovább maradni a szobában. Kijöttem, hogy elédmenjek. Hála Istennek, hogy itt vagy épségben!

Könnyek szöktek szemembe! Ilyen összefüggően, ilyen kedvesen nem hallottam még beszélni feleségemet.

— Lilian! Drága Lilian! Mennyire sajnálom, hogy aggódtál miattam!

— Szükségeket van egymásra, mondta édesapám hangja, mikor ott láttam képét fenn a csillagok között és mellette a tiedet. Ó, milyen igaza volt. De egy másik arcot is láttam ott fenn. Egy szörnyű meduzafejet. Ó, még most is irtódom tőle! — Rámborult és vállamra hajtotta fejét. Én gyöngéden simogattam meg puha szőke fűrtjeit és lassu léptekkel mentünk fel a házba. Soha nem érzett boldogság járta át egész lényem. Meggyógyult Lilian! Megszabadulunk a szörnyű átok sulya alól!

De alig nyitottam ki szobája ajtaját, ijedt sikollyal borult megint rám.

— Jaj! Ott látom! Ott van a sötétben! Rám mereszti kigyószemét! Ó, ne hagyj el! Jaj félek!

Megint erőt vett rajta a kinzó látomás, gondoltam szomorúan. De amint a jelzett irányba néztem én is láttam egy árnyékot a falon.

— Ide is utánam jött az a gazember, hogy megrontsa életem.

— Hozzámnult, mikor elmentem előtte! Éreztem az érintését! — sikoltott Lilian.

Lámpát gyújtottam, lefektettem és egész éjjel mellette virrasztottam. Szegény kis Lilian megint visszaesett a régi izgalomba. Megint össze-vissza beszélt. Arcán lázrózsák égtek. Ugy látzik, meghült a hűvös, nedves éjszakában.

(Folytatjuk.)

Negyven ezer pengőt örökölt egy budapesti házfelügyelő, mert husz évvel ezelőtt megmentette barátjának életét

Egy Gömb-uccai kislakásba bekopogtatott a szerencse

(BUDAPEST.) Szürke és közönyös napjainkban ritka vendég a hála s ez a ritka vendég köszöntött be a napokban Ferwagner Frigyes házfelügyelő ajtaján. Egy volt osztálytársa, akinek husz esztendővel ezelőtt megmentette az életét, végrendeletében negyven ezer pengőt hagyott rá. Egy újságíró meglátogatta Gömb-ucca 14. szám alatti lakásában Ferwagner Frigyes és amikor betoppant hozzá, az egyszerű szegényes házmesteri szobában két élénk játszódozó kis gyermeket talált a házfelügyelő mellett. Ferwagner — mondja az újságíró — mikor megtudta, hogy mi járatban vagyunk, széles mosollyal helyet kínál és beszélni kezd.

— Iskolás gyerek koromban, husz évvel ezelőtt kirándulni voltunk osztálytársaimmal, az újpesti uszodában. Vidáman lubickoltunk, játszottunk a vízben, mikor egyszerre rémült kiáltást hallok: Segítség! Segítség!

Egyik barátom, Sütő Kálmán, a víz alá került és már-már fuldoklott. Amilyen gyorsan csak tudtam, hozzáúsztam

és sikerült kimentenem a vízből.

— Már rég elfelejtettem ezt a gyermekkori történetet, melynek jutalma iskolai dicséret volt. Most levelet kaptam Párisból. Nem sejtettem, hogy kitől jön a levél, mert Sütő Kálmántól régen elkerültem, azt se tudtam, hol jár, mit csinál. A levelet franciául írták, lefordítottam. Egy párisi közjegyző küldt és azt közölte benne, hogy Sütő Kálmán barátom hetekkel ezelőtt meghalt. Végrendeletében 40 ezer pengőnek (kb. 1 millió két-háromszázezer lej) megfelelő pénzeszeget hagyott rám, francia frankban.

Kimondhatatlanul boldog vagyok. Szakácsmesterséget tanultam ki. De szakmámban elhelyezkedni nem tudtam és ezért vállaltam házfelügyelőseget. Valamiből csak kell élni. A pénzből valószínűleg penziót nyitok, hogy végre azzal foglalkozzam, amit kitanultam, amihez értek.

Ez a boldogságtól és örömtől sugárzó házfelügyelő sem hitte volna, hogy husz év előtti gyermekkori hőstette teszi gazdag emberré.

Látogatás Shakespeare szülőházában

(STRATFORD.) Anglia egyik legszebb vidékén, az Avon nevű folyó partján fekszik a festőien szép város, ahol a világ legnagyobb drámaírója született 1564-ben. Ezelőtt két évvel építették fel az új Emlék Színházat, mely a város nevezetessége emellett a Shakespeare-kultusz itt is nagyban emelte. A várost ezenkívül úgy emlegetik, mint Anglia legköltésesebb helyét. Ebben a városban nincsenek gyárak, a lakosság csupán a nagy ember nevéből él.

Ilyenkor a külföldiek áradata lepi el az uccákat és az éttermeket, melyekben a 16-ik századbeli butorok visszavezetik a látogatót a történelembe. Nem az ételeket kell megfizetni ezekben a kávéházakban, hanem azt a légkört, melyben az ember érzi magát, amikor belép a terembe.

Oxfordba vitt az utam, amikor néhány órára megállottunk, hogy körülnézzünk a régi városban. Első utunk az író szülőházába vitt. A modern angol házak sorából már messziről kitért a „rég ház.” Angliában ma már csupán néhány házat őriztek meg ebben a formában. Érthető tehát, hogy a nagy író nevének varázsa mellett ez a tény is feltűnt az érdeklődésemnek.

A legelső dolog, ami azonnal meglepett, a belépési díj magas ára volt. Angliában szinte különösnek tűnik, ha ilyesmivel találkozunk az ember. A múzeumok, kiállítások, nevezetes helyek, mindig nyitva állanak az érdeklődők számára és azokat szabadon látogathatja akárki. De nem úgy volt ez ebben az esetben. Shakespeare nevét meg kell fizetni; a legdrágább név az angol irodalomban.

A város legöregebb embereiből állítják itt össze a vezetőket, hogy a hely nevezetességét és régi voltát ezáltal is kidomborítsák.

A 86 ÉVES „CICERONE” Az öreg nyolcvanhat éves bácsi, akinek a nevét már elfelejtettem, csakhamar megértette, hogy mit akarok. „Mutassa meg nekem azokat a dolgokat, melyek Shakespeare személyes életéhez fűződnek.” Ezzel a kérdéssel fordultam hozzá, amit ő azonnal teljesített is. „Sajnos, csupán két butor darabot tudok megmutatni önnek, melyeket a „nagyember” használt. A többi butorok mind csak összegyűjtött tárgyak az ő korából.”

Amint reméltem, a két butor darab közül az egyik Shakespeare íróállvá-

nya volt, melyen a minden idők legnagyobb drámai művei születtek meg Hamlet, Lear király, Szent-Iván éji álom stb. Nem volt rajta semmi különös. Egyszerűen faragott deszka darab volt barnára festve. Abban a szobában volt elhelyezve, ahol birtokosa elszirta legelső „drámáját”, amikor édesanyja pályáit próbálta.

A másik butor darab a földszinten volt elhelyezve az egyik sarokban. Egy magashátú szék volt, amelyen Shakespeare a klub-gyűléseket szokta vezetni. „Esténként gyűltek össze a barátok ebben a házban és amikor a nagy toronyban az óra kilencet ütött, az „égőszavú ember” elfoglalta helyét ebben a székben, melyet először mindig szüleinek képei felé fordított. Ezek ugyanis ott függtek a szemben levő falon.”

Még van egy érdekes tárgy ebben a régi házban, — folytatta a fehérhajú öreg — amelyre én is nagyon büszke vagyok. Átvitt egy másik szobába, mely az előbbi mellett az uccára néz. Egy üveg szekrény előtt állottunk meg. Egy hosszú régi, kopott kard (vagy inkább alabárd) volt benne felekkasztva. Ezt a kardot minden évben kétszer körülhordozzák Stratford városában: újév első napján és Shakespeare születése napján. A kard hordozója mindig a város feje, a polgármester. A nagy drámaíró apja, mint első polgármester hordozta legelőször ezt a kardot, csak egyszer egy évben. Amióta a fia megszületett (mint legnagyobb drámaíró) kétszer kezdték körülhordozni a város uccáin. „Én magam tíz éven keresztül hordoztam azt a kardot.” Az öreg, fehérhajú angol kiegyenesedett erre a szóra és úgy ment el mellőlem, hogy új látogatókat fogadjon az első teremben.

Az ősi házat meglehetősen nagy kert veszi körül, melyben kizárólagosan azoknak a növényeknek és virágoknak van helyük, amelyeket Shakespeare darabjaiban legalább egyszer megemlített.

Shakespeare nevéhez még két dolog fűződik ebben a városban. Az emlékére emelt modern színház, amelyben kizárólag az ő darabjait adja elő egy külön céla nevelt színtársulat és a templom, ahol porai nyugszanak. Mind a kettő az Avon partján épült, szomorú fűzek és hársfák között.

Nagy Zoltán.

Dobpergés

Az elkésett reggeli álmoknak és siető délutáni pihenéseknek szomorú és resztője volt a dobpergés, kiméletlen monoton, borzalmasan megszokott ütemekben, ami után Beethoven vagy Chopin gyászindulója következett. Háború volt és a tragikus szencziókból minden napi keserűségek lettek. Az első lelkesedésből közös remegés, kollektív gyász, ami nyomasztóan megfektette és fásulttá tette a lelkeket. Az első hősi halottaknak még „nevük” volt. Újság-cikkeket irtak róluk, dísztemetést kaptak és új korszak bevezetőiként szerepeltek. Azután, hogy egyre többen lettek, lassanként elfogytak és elkoptak a jelszók, multtá váltak a megbámult temetések és elcsépelett a gyászinduló, amelyek tulságosan sokáig voltak műsoron. Mindebből szám lett egyre növekedő szám, előjövő statisztikák számára s egyre több gondozatlan sir az elkövetkező halottak napjára.

Talán már az ember meghatódása is elfogyott és leszokott a szentimentális gondolatokról. Nem érzi annyira, hogy minden koporsóban egy másik ember fekszik, aki rengeteg érzés, szeretet, féltés sugárzó féltés, hogy mindegyiknek volt anyja, aki remegő gonddal nevelte, hogy kicsi gyámoltalan gyermekként kezdte az életét, labdával játsza, hogy félt az első vizsgától, álmódott az első csókról, hogy titokban és ijedten szívta el az első cigarettát, hogy merészen és ambícióval készült az életre, tanult, dolgozott, mert az átlótt koponyában előbb színes és termékeny gondolatok forrtak.

Azután új életfelfogás diadalmaskodott. Új szavakat dobta a köztudatba. Sietve tanultunk neveket, fogalmakat, Wilson, inflációt, devalvációt, irredeantizmust, Mussolinit, Nurmit. Hitler, Dollfuss, rohanak az aktualitások, mint ahogyan a moziban minden héten új zsurnált forgatnak. Tanultunk, felejtettünk, táncoltunk, üzérkedtünk, rummyztunk és a divatlapok színes rajzaihoz igyekeztünk idomulni, vagy világalismerést szerző sporteredményekre trenirozni. Az volt az érzésünk, hogy ismét uttoróit lettünk egy korszaknak, aminek az igazságtalanságait és keserűségeit könnyelműséggel tudtuk kivédeni s hogy erőszakkal kell behajtanunk az életet azt a sok jót, szépet, aminek évek óta adósunk akar maradni.

Az élet nyugalmának, a nagy lehetőségeknek, a maradéknélküli örömeknek, teljes nekibuzdulásoknak a megérdemelt sikereknek, az optimizmusnak a csődjé az, ahogy ezek a tragikumok és csalódások ismétlődnek meg gúnyos stancák visszatérő csufondáros refrénjeként.

Mert az elkésett reggeli álmoknak, a siető délutáni pihenéseknek megint a dobpergés lett az ébresztőjük. A monoton, kiméletlen, egyforma dobpergés, amelyre már egyre kevesebb érdeklődéssel szalad össze az ucca bábész, kiváncsi, izgalomra éhes népe. Az elsőnek még nevük volt, részvételt megcsodált temetésük. A többieknek már csak számok lettek jövőnd szomorú statisztikák számára, elrettentő példának a leendő államférfiak és közigazdászoknak.

Két éve már, hogy újra szakadatlanul pereg a dob és bömbölnek az ágyuk. Előbb Abessziniában egy nép halálraitelésekor. Most Spanyolországban testvér testvér ellen és Távolkeleten. Pereg a dob és bömbölnek az ágyuk folyik a vér és nincs senki, aki megállítsa. A halál angyalait a világpolitika képtelen cellákba zárni és képtelen csöndet parancsolni a spanyol és kínai harmezőkre. Ujra pereg a dob és folyik az embervér. Miért? (k. d.)

MACSKÁK A POSTAHIVATALBAN. Ausztráliában ma is vannak olyan területek, ahol egyéb összeköttetés hiján a postahivatalok rendszeresen postagalambokkal továbbítják a levélküldeményeket. Egyik újdélwalesi postahivatalba egy éjszaka macskasereg tört be és megette az egész galambállományt. A postahivatal üzeme két hétig szünetelt.

CENZURAT